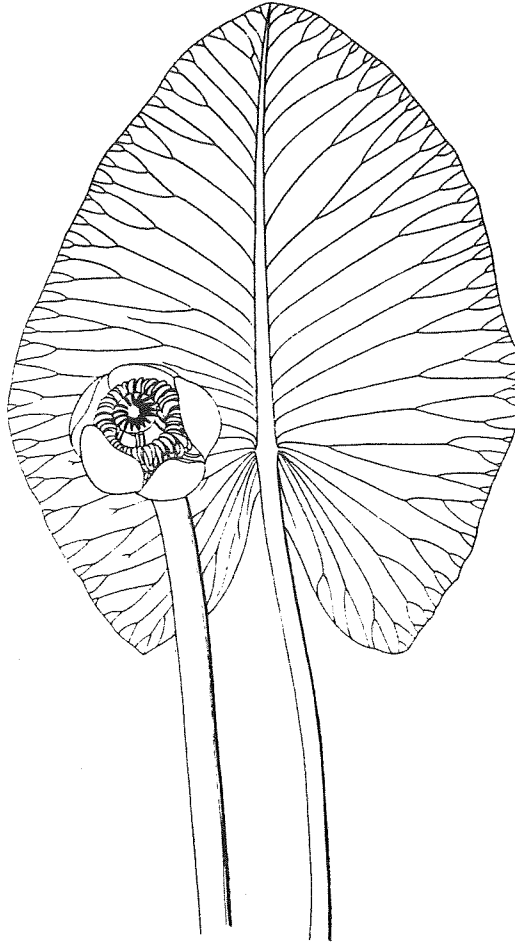

Lunds Botaniska Förening

Medlemsblad 1994:2

LUNDS BOTANISKA FÖRENING 1994

Adress: Botaniska Museet, Östra Vallgatan 18, 223 61 Lund
Postgiro: 8 35 22 - 3

Styrelse

Ordförande: Sven Snogerup, Trumpetaregränd 9, 222 39 Lund;
tel arb: 046-10 95 58, hem: 046-12 37 55

Vice ordförande: Bengt Örneberg, Svaneholmsgatan 12, 217 73 Malmö;
tel: 040-91 50 41

Protokollsekreterare: Alf Porenus, Betesvägen 2, 240 10 Dalby;
tel: 046-20 11 94

Kassör: Åke Andersson, Östra Hyllievägen 22, 216 21 Malmö
tel: 040-15 63 07

Övriga ledamöter: Henrik Johansson, Louise Lindblom, Göran Mattiasson
Kjell-Arne Olsson, Honor Prentice, Leif Sigbo.

Funktionärer

Sexmästare: Per Lassen, Botaniska Museet, Ö. Vallgatan 18,
223 61 Lund; tel: 046-10 89 77

Medlemsregistrator, arkivarie och distributör: Britt Snogerup,
Botaniska Museet, Ö. Vallgatan 18, 223 61 Lund; tel: 046-10 89 65

Revisorer: Lennart Engstrand och Ragnar Ericson

Revisorsuppleanter: Linus Svensson och Bengt Bentzer

LUNDS BOTANISKA FÖRENINGENS MEDLEMSBLAD

Redaktör och ansvarig utgivare: Kjell-Arne Olsson, Lövens väg 38,
291 94 Kristianstad; tel: 044-22 60 24

Omslagsbilden

"Små, spetsiga, gula lågor lyste ute på vattnet - det var näckrosorna, som ännu ej somnat, deras bladkronor stodo ännu som öppna munnar, andande in de varma ångorna som smögo över sumphälen därute." Dan Andersson, Kolarhistorer

Gul näckros, *Nuphar lutea*, var en trogen växt i alla de gungflyomslutna gölar vi besökte under sommaren inventeringsläger.

INNEHÅLL

Information från Projekt Skånes Flora	2
Inventeringsläger på Söderåsen, 9 - 14 juli 1995	2
Efterlysning av anteckningsböcker från den förra skåneinventeringen	3
Sandstäpp i Skåne - ett uppdrag	4
Fikonmålla, <i>Chenopodium ficifolium</i>	14
Rapport från inventeringslägret i Lönsboda	16
Uddbräken, <i>Polystichum aculeatum</i> , återfunnen i Skåne	22
Skånes Flora, bokade rutor	25
Skånes Flora, bokningsläget 1994-11-01	31
Nya och ändrade adresser till inventerare för Skånes Flora,	32
Nya signaturer	32

Illustrationerna i detta nummer av Medlemsbladet är hämtade ur Hess, Ladholt, Hirzel *Flora der Schweiz* 1972, utom teckningen på s. 22 som är hämtad ur Hegi *Illustrierte Flora von Mittel-Europa* 1935

Information från Projekt Skånes Flora

Nu har ännu en växtsäsong gått till ända. Förhoppningsvis har du haft möjlighet att tillbringa sköna dagar i dina inventeringsrutor och nu haft tid över för att ställa samman årets material. Om du inte redan lämnat in årets rapporter och belägg, hoppas jag att du gör detta så snart som möjligt. Materialet kan du antingen lämna in på Botaniska Museet eller skicka direkt till Kjell-Arne. Förutom med Skogsvårdsstyrelsen, har vi nu påbörjat ett samarbete med Skånes två länsstyrelser. På så sätt kommer dina växtfynd direkt till nytta i det löpande naturvårdsarbetet, naturligtvis under förutsättning att du lämnar in dina rapporter för registrering.

I slutet av detta medlemsblad finns en aktuell förteckning över bokade rutor. Kontrollera gärna att du står bokad för rätt ruta/rutor. Några inventeringsrutor har blivit återlämnade och är åter lediga för bokning. Det gäller bl a rutor inom de "attraktiva" kartbladen Brösarp 2D 5i och Maltesholm 2D 9h.

Inventeringsläger på Söderåsen, 9 - 14 juli 1995

Under en följd av år har vi haft inventeringsläger där vi inventerat och haft trevligt tillsammans. Den kommande sommaren träffas vi på Söderåsen, där vi i första hand ägnar oss åt det område som är planerat att bli Skånes nästa nationalpark (inventeringsrutorna 3C 2h Kongaö, 3c 2i Röstånga SV, NV och 3C 3h Ljungbyhed SV, SO). Denna trakt är mycket omväxlande med mängder av intressanta växtbiotoper. Här ligger t ex Skärälidsravinen med Skärån, Dejebäcken och Kvärbäcken, Nackarpsdalen med den sägenomspunna Odensjön, Härsnäs naturreservat, Traneröds mosse, Klåveröd och Gillastig. Alla är välkända naturområden som garanterar oss en spännande inventeringsvecka! För de som vill läsa om och i förhand lära känna områdets natur och kulturhistoria vill jag rekommendera den vackra och trevliga boken *Gränsbygd Söderåsen* som utgivits av Föreningen Söderåsens Natur.

Under inventeringsveckan bor vi på Skogsvårdsstyrelsens kursgård Ullstorp någon mil från inventeringsområdet. Ullstorp ligger avskilt i skogen strax NO om Frostavallen och är en modern anläggning med 2-bäddsrum, kök för självhushåll och flera samlingsrum. Logikostnaden ligger på vandrarhemsnivå. (Vi har sökt bidrag till inventeringslägret så förhoppningsvis kommer kostnaden för dig att bli ännu lägre!) Liksom tidigare år inventerar vi i smågrupper under dagarna. Du som ännu inte inventerat så mycket, kommer då att ha möjlighet att följa med en mera erfaren inventerare. På kvällarna träffas vi och diskuterar dagens fynd och får hjälp med svårbestämda växter.

Då antalet platser på kursgården är begränsat, gör du klokt i att anmäla dig till sommarens inventeringsläger så snart som möjligt. Du är välkommen även om du inte har möjlighet att vara med alla dagarna. Anmälan gör du till Kjell-Arne Olsson, Lövens väg 38, 291 94 Kristianstad, tel. 044-22 60 24.

Efterlysning av anteckningsböcker från den förra skåneinventeringen

Under våren 1994 började vi att koordinatsätta och mata in växtfynd ur anteckningsböckerna från den förra inventeringen av Skånes flora. Vi har börjat med Henning Weimarcks böcker och i slutet av oktober är socknarna Örkened (1938), S. Åsum, Ilstorp, Björka, Everlövs (1939), Brönnestad och N. Mellby (1940-talet) färdiginmatade och Sövde och Blentarp (1939) håller på att bli klara. Sammanlagt är det ca 25 000 fynd från den gamla inventeringen som just nu är inmatade i vår dator. Om du har bokade rutor i de nämnda socknarna och är intresserad av vad Weimarck antecknade härifrån, kan du kontakta Kjell-Arne för utskrift av växt- och lokalförteckningar.

På Botaniska Museet i Lund finns ett 100-tal anteckningsböcker från den förra inventeringen arkiverade. Åtskilliga böcker saknas emellertid. En del böcker har säkert förkommit medan andra kanske finns kvar hos personer som medverkade i inventeringen eller hos anhöriga till dessa. Om du har sådana anteckningsböcker i din ägo eller känner till var sådana kan finnas, vore vi tacksamma om du ville kontakta Kjell-Arne Olsson, tel. 044-22 60 24. Om det inte är möjligt att lämna böckerna för arkivering är det tillräckligt om vi kan få låna dem för koordinatsättning och inmatning. Att dataföra växtfynd och lokaler direkt från de gamla anteckningsböckerna är i högsta grad tidsbesparande i förhållande till att mata in enskilda fynd ur det kortregister från förra inventeringen som finns på museet. Dessutom har det visat sig att många fler växtfynd antecknades i böckerna än vad som sedan blev överfört till kortregistret. Närmare 300 arter som ansågs m e l m allmänna blev ju aldrig registrerade i arkivet för Skånes Flora.

Bidrag till Medlemsbladet

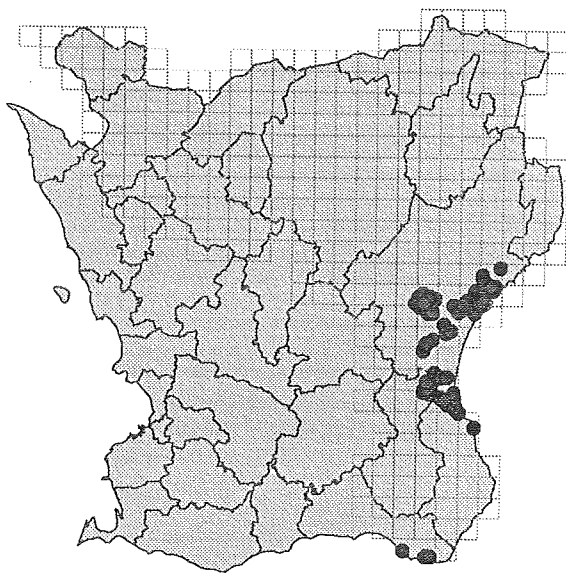
Bidrag till nästa nummer av Medlemsbladet tages tacksamt emot! Detta nummer beräknas komma ut i maj 1995. Då behöver jag ditt bidrag senast den siste mars.

Kjell-Arne

Sandstäpp i Skåne - ett uppprop

Kjell-Arne Olsson

Sandstäpp är en hotad vegetationstyp med en begränsad areal. Den är huvudsakligen bunden till sandmarker i kalktrakter inom landets nederbördsfattiga områden. I Sverige är sandstämpan inskränkt till östra Skåne och några små ytor på Öland. Ett stort antal hotade arter bland djur, växter och svampar är knutna till sandstämpan. För att kunna bevara vegetationstypen med adekvata skötselåtgärder fastställde Statens Naturvårdsverk ett åtgärdsprogram för sandstämpan i maj 1994. Inom ramen för detta program genomförde Länsstyrelsen i Kristianstads län en översiktlig inventering av sandstämpan nuvarande utbredning i östra Skåne under sommaren 1994. I ett samarbete mellan länsstyrelsen och Projekt Skånes Flora har våra aktuella och äldre florauppgifter använts i inventeringen. I åtgärdsprogrammet befarades att arealen sandstämpan som återstod i Sverige var mindre än 10 ha. Det är därför glädjande att mer än 50 ha sandstämpan kunde noteras under årets inventering. Resultatet i form av lokalförteckning med kartor redovisas som bilaga. Om du känner till ytterligare platser med sandstämpanvegetation är det av stort värde om du rapporterar dessa till Kenth O Ljungberg, Länsstyrelsen i Kristianstad, tel. 044-13 70 00 eller Kjell-Arne Olsson, tel. 044-22 60 24.

Sandstämpan utbredning i Skåne

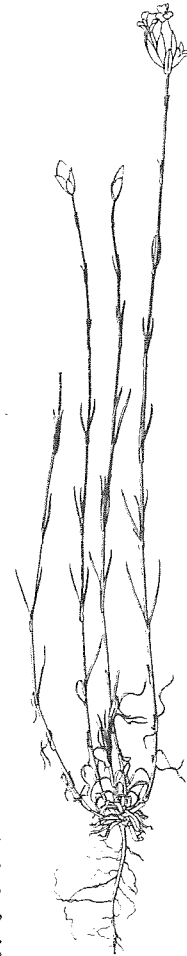
Biotopen sandstämpan

Sandstämpan förekommer i solexponerade varma terränglägen på kalkrika, näringsfattiga sandjordar med ett uppbrutet vegetationstäck. För att inte övergå i andra växtsamhällen är sandstämpan beroende av att kalkrik sand successivt blottläggs genom kulturpåverkan och hävd/ingrepp. Naturligt kan denna förnyelse ske i rasbranter men i övrigt är bete, tramp och markskador nödvändiga för naturtypens bevarande. I annat fall degenererar stämpan genom humusanrikning och sänkt pH i ytnära markskikt och utvecklas till andra växtsamhällen. Med ledning av vegetationstäckets slutenhet, inslaget av årenuella arter och bottenkiktets (mossor och lavar)

sammansättning kan man dela in sandstämpan i tre faser: initialfas, optimalfas och degenerationsfas. I dag befinner sig större delen av den kvarvarande sandstämpan i degenerationsfasen. Ett av huvudmålen för åtgärdsprogrammet är att bryta detta genom ändamålsenliga skötselåtgärder och därigenom utöka arealen sandstämp i initial- och optimalfas.

Sandstämpan har en lågvuxen vegetation där oftast tofsäxing (*Koeleria glauca*) intar en framträdande plats. Växtsamhället kallas även tofsäxing- eller Koeleriasamhälle efter detta gräs som är den viktigaste ledarten. Sandsvingel, sandtimatej och luddlosta (*Festuca polesica*, *Phleum arenarium* och *Bromus hordeaceus*) är andra gräs som är relativt vanliga. Under växtsäsongen utgör sandstämpan ett färggrant blickfång där gulmåra, gul fetknopp, gullusern, getväppling och hedblomster (*Galium verum*, *Sedum acre*, *Medicago falcata*, *Anthyllis vulneraria* och *Helichrysum arenarium*) står för de gula, fältsippa, harmynta och backtimjan (*Anemone pratensis*, *Satureja acinos* och *Thymus serpyllum*) för de violetta, och sandnejlika och vitblommiga annueller som vårarv, kläbbarv, sandnarv och grusviva (*Dianthus arenarius*, *Cerastium semidecandrum*, *C. glutinosum*, *Arenaria serpyllifolia* och *Androsace septentrionalis*) för de vita färgklickarna. Det vita inslaget förstärks på en del lokaler av våra sandliljor (*Anthericum ramosum* och *A. liliago*). Till sandstämpan är några av våra ovanligaste växter knutna. Hylsnejlika, stenkrassing, sandlusern, sandnörel, fågelarv och sandvedel (*Petrorhagia prolifera*, *Hornungia petraea*, *Medicago minima*, *Minuartia viscosa*, *Holosteum umbellatum* och *Astragalus arenarius*) är alla växter med ett fåtal kända lokaler i vårt landskap. Sandglim och grådådra (*Silene conica* och *Alyssum alyssoides*) är två arter som funnit sig väl till rätta i sandstämpens instabila miljö. Båda, som är ursprungliga i sydligare delar av Europa, har kommit in och spridit sig under sen tid. Grådådra blev första gången funnen vid Brösarps gästgivargård 1823 och sandglim i klöverbvallar, vägkanter och sandiga betesmarker vid Torup i Vitaby socken 1896. Båda dessa "ruderatväxter" är numera vanliga och fullt naturaliserade på många av sandstämppslokalerna.

Som växtsamhälle är tofsäxingsamhället en smula märkligt, då det verkar som om den namngivande arten i sig själv är den enda något vanligare kärlväxt som kan uppfattas som indikatorart för växtsamhället. Möjligen med undantag för sandsvingel som dessvärre ibland är svår att avgränsa mot andra *Festuca*-arter, framförallt mot vissa former av hårdsvingel (*Festuca trachyphylla*). Många av de arter som man ofta finner på sandstämppslokaler, t.ex. backtimjan, fältmalört (*Artemisia campestris*), gul fetknopp, gullusern, gulmåra, luddlosta, sandnarv och vårarv, är vanliga på många typer av sandiga, torra marker. Grådådra, sandglim, grusbräcka, grusviva och sandtimatej förekommer även ofta på sandiga banvallar, vägslänter, trädor och ruderatmarker. Hedblomster, harmynta, liten och stor sandlilja, sandnejlika, luktvädd (*Scabiosa canescens*), dvärgserradella (*Ornithopus perpusillus*) och fältsippa finner man även, eller mest, i växtsamhällen som borstfåtelhed eller stäppartad torräng. Några arter som hylsnejlika, stenkrassing, sandnörel och sandvedel är så pass sällsynta att de knappast kan fungera som indikatorarter. Dessutom kan en del av växtlokalerna för dessa ovanliga växter knappast hänföras till sandstämp.

Petrorhagia prolifera,
hylsnejlika

De svenska förekomsterna av sandstäpp betraktas som starkt kulturbetingade utposter som utgör små rester från ett ålderdomligt odlingslandskap där det tidigare förekom ett ambulerande åkerbruk i kombination med långa betade trädesperioder. Biotopen anses ha sin huvudutbredning på den sydryska stäppen kring Svarta Havet. Förhåller det sig verkligen så? Enligt Hultén (1986) har många av de arter som ingår i vår sandstäpp sin huvudutbredning i andra områden av Europa/Asien. Liten och stor sandlilja, sandvedel, klibbarv, vårarv, sandsvingel, stenkrassing, hylsnejlika, sandnörel, sandtimotej, grusviva, grusbräcka och sandglim är exempel på arter som anges som mycket ovanliga eller saknas vid Svarta Havet. Om nu stäppen är annorlunda utformad där nere, kan vi finna sandstäpp längre norrut i Ryssland, Ungern, Polen eller Balticum? Eller är den vegetationstyp som vi känner som sandstäpp en ganska så exklusiv svensk företeelse? I så fall är den kanske ännu mer skyddsvärd än vi tidigare ansett!

Har sandstäppen varit vanlig?

I många sammanhang påpekas hur ovanlig sandstäppen blivit under 1900-talet pga tallplanteringar, ändrade brukningsförhållanden, surt nedfall etc. Även om en tillbakagång för växtsamhället kan förefalla rimlig utifrån dessa förhållanden finns det inte mycket att bygga ett sådant påstående på. I litteraturen finner man inte så värst mycket om växtsamhällets tidigare utbredning, då man i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet tydligen inte skilde sandstäppen från borststältheden. Om man tittar på äldre fynduppgifter (både gamla herbariebelägg och uppgifter från den förra skåneinventeringen) för tofsäxing, sandsvingel och sandnejlika visar inget att dessa arter någonsin varit särskilt allmänna. Exempelvis är antalet aktuella lokaler för tofsäxing i Kristianstads kommun idag större än det sammanlagda antalet lokaler den tidigare noterats på.

I "*Sandstäpp, vegetation, dynamik och skötsel*" avslutar Göran Mattiasson avsnittet om sandstämpsmiljön med: "Sandstäppen uppträder således i en ur biologisk och ekologisk synpunkt sällsynt extrem miljö, vars geografiska utbredning och omfattning med hänsyn till ståndortskraven är ytterst begränsad". Detta vill jag tolka som att sandstäppen alltid kan ha varit ovanlig och endast uppstått där flera faktorer samverkat och stämt. På åtskilliga ställen kan man se att det är borststälten och dess följararter som nykoloniserar trädor och även sandtag (med sand som knappast kan ha urlakats av nederbörden), medan liknande lokaler i närheten har en välutvecklad sandstäpp med rikligt av tofsäxing och andra sandstäppsarter (även på plan mark). Jag tror att de stora områden som idag är borststälthet även till största delen varit detta "från början"; att dessa områden aldrig haft något förstadium som stäpp. Längs kusten från någon kilometer söder om Åhus och ner mot Maglehem dominerar borststälten helt sandmarkerna. Här har inte någon sandstäpp alls blivit noterad och tittar man i *Atlas över Skånes Flora* är även här en vit fläck i tofsäxingens utbredning.

Medicago minima, sandlusern

Göran Mattiasson genomförde för drygt 20 år sedan en omfattande undersökning kring sandstämpens ekologi. I detta projekt ingick även en inventering av sandstämpens utbredning i Sverige. Arealmässigt kan man uppskatta att 30-35 ha sandstäpp då var känd i Skåne. Inom det område han betecknar som sandstämpens huvudutbredningsområde (Maglehem och söder därom) fanns sammanlagt 20-25 ha. Dagens siffra på ca 15 ha inom detta område kan tyda på att arealen minskat något här. Norr om detta område redovisar Mattiasson 13 sandstämplokaler med en sammanlagd areal på uppskattningsvis 8-10 ha. Årets inventering gav inom detta område ett

mångdubbelt antal sandstärpsförekomster med en sammanlagd areal på över 40 ha. En jämförelse mellan inventeringarna tyder på att arealen sandstärp verkligen kan ha ökat här under de senaste decennierna. För att klarlägga om detta är fallet, är det nu angeläget att genom markägarkontakter o dyl undersöka hur länge sandstärpen kan ha funnits på de aktuella lokalerna (när trädorna senast var uppodlade etc). Den kunskap som då kan komma fram kan utan tvekan vara värdefull för det framtida arbetet med att bevara och gynna den klenod som sandstärpen är i vårt landskap.

Litteratur

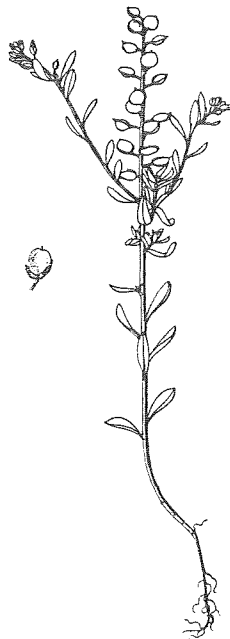
- Andersson, O. 1950: The Scanian sand vegetation - a survey, *Bot. Notiser* 103, häfte 2
 Hultén, E. och Fries, M. 1986: *Atlas of north european vascular plants*, Königstein
 Mattiasson, G. 1974: Sandstärp, vegetation, dynamik och skötsel, *Meddelanden från avdelningen för ekologisk botanik, Lunds Universitet*, Årg. 2, nr 4, Lund
 Statens Naturvårdsverk. 1994: *Åtgärdsprogram för sandstärp*, Solna
 Sterner, R. 1922: The continental Element in the Flora of south Sweden, *Diss. Geogr. Ann.*, Stockholm
 Weimarck, H. & Weimarck, G. 1985: *Atlas över Skånes Flora*

Hornungia petraea,
stenkrassing

Anthericum liliago,
stor sandlilja

Alyssum alyssoides, grådådra

Bil. Förteckning över sandstappslokaler i Skåne(Lokaler ordnade numeriskt för varje ekonomiskt kartblad, koordinat enl. RUBIN, socken, lokalens benämning, uppskattad areal i m²)**Kristianstads län****Kivik 2E 4a**

1	49 01	Vitaby	Kiviks marknadsplats, nedanför platån	1000
2	14 37	S. Mellby	Stenshuvud, östra branten	500

Vitemölle 2D 4j

1	48 49	S. Mellby	Kiviks marknadsplats, södra slänten	3000
---	-------	-----------	-------------------------------------	------

Brösarp 2D 5i

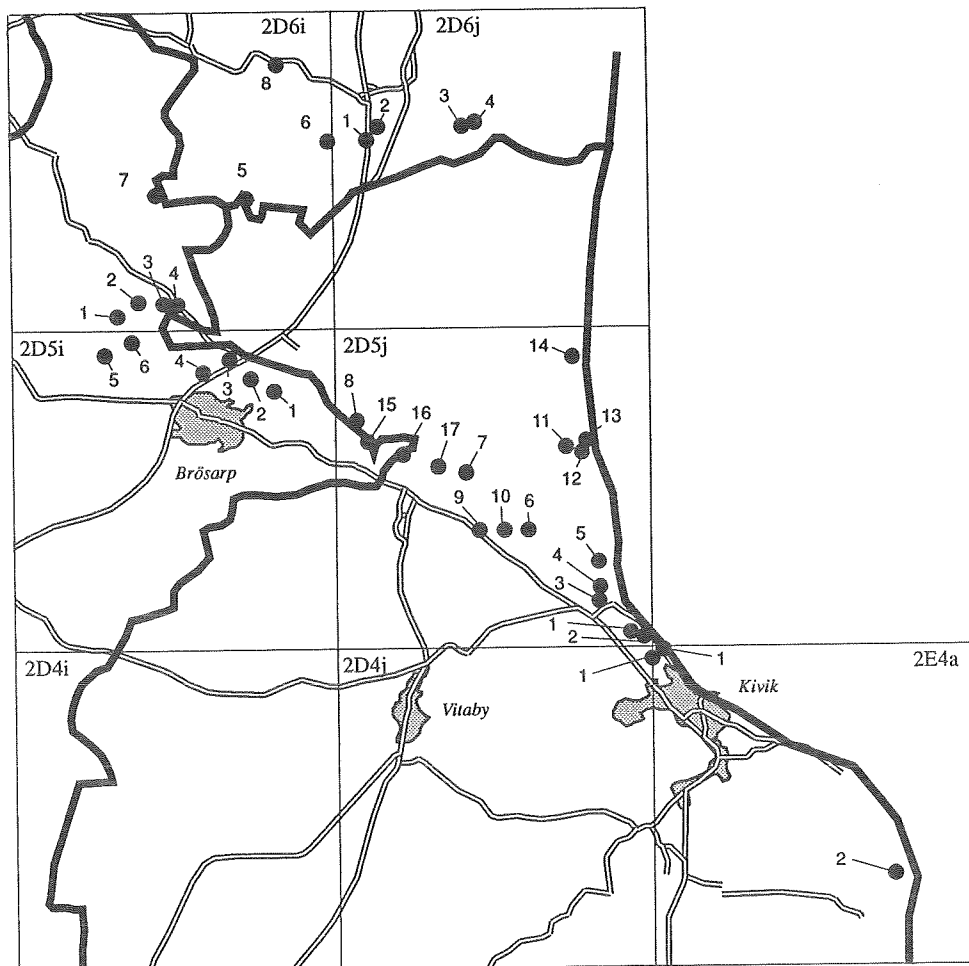
1	40 40	Brösarp	Bengtemölle	1500
2	42 36	Brösarp	Kungslandet	2700
3	45 33	Brösarp	Brösarps norra backar, V Torparebron	7400
4	43 29	Brösarp	Brösarps norra backar, längs Verkaån	200
5	46 14	Brösarp	Brösarps norra backar, norr om parkeringen	1100
6	48 18	Brösarp	Brösarps norra backar, hingstbetet	750

Ravlunda 2D 5j

1	02 46	Vitaby	Kiviks marknadsplats, platån	5100
2	01 48	Vitaby	Kiviks marknadsplats, östra slänten	9050
3	07 41	Vitaby	Vitemölle, hästhagens söderslutning	5650
4	09 41	Vitaby	Vitemölle, hästhagens österslutning	14000
5	13 41	Vitaby	Vitemölle, östra slänten norr om hagen	28500
6	18 30	Ravlunda	Klammersbäck, S Havängs sommarby	500
7	27 20	Ravlunda	Verkaån, sydslutning N Havängs sommarby	100
8	35 03	Ravlunda	Kungsmölle	14000
9	18 22	Ravlunda	Ängdala 1	200
10	18 26	Ravlunda	Ängdala 2	200
11	31 36	Ravlunda	Haväng, Lindgrens ängar, norra slutningen	1000
12	30 38	Ravlunda	Haväng, Lindgrens ängar, östra slutningen	21500
13	31 39	Ravlunda	Haväng, Lindgrens ängar, strandremsan	2000
14	45 37	Ravlunda	Ravlunda skjutfält, branten mot havet	4500
15	32 05	Brösarp	Brodala	20
16	30 10	Ravlunda	Ängsbo	1200
17	28 16	Ravlunda	NO Ravlunda kyrka	350

Tulleboda 2D 6i

1	02 16	Brösarp	Brösarps norra backar, fårhagen	1200
2	04 19	Brösarp	Brösarps norra backar, Glimmebodagården	800
3	04 24	Brösarp	Brösarps norra backar, hingstbetet i norr	500
4	04 25	Brösarp	Brösarps norra backar, norra parkeringen	200
5	20 36	Brösarp	Drakamöllan, hästhagen	2500
6	29 49	Maglehem	Kumlan	11300

7	21 22	Brösarp	Myrestad	1050
8	41 41	Maglehem	Trunelän	6

Maglehem 2D 6j

1	29 05	Maglehem	Möllegården, båda sidor om riksväg 19	2300
2	31 07	Maglehem	Möllegården N	100
3	31 20	Maglehem	N Julebodaån, väster	100
4	32 22	Maglehem	N Julebodaån, öster	350

Norrliå 2D 7i

1	46 14	Degeberga	S Forsakar	300
2	43 13	Degeberga	V Degeberga stugby	10000

Degeberga 2D 8i

1	06 21	Degeberga	Söndre klack, i söder (Sockertoppen)	15000
2	09 20	Degeberga	Söndre klack, i väster	10000
3	11 21	Degeberga	Söndre klack, i norr	600
4	11 23	Degeberga	Söndre klack, i nordost	200
5	19 36	Degeberga	V Skadde	3000

Vittskövle 2D 8j

1	39 26	Vittskövle	SV Källslund	300
2	39 30	Vittskövle	Vittskövle drivna	2000
3	34 18	Vittskövle	Vittskövleån, S idrottsplatsen	1000

Everöd 2D 9i

1	44 12	Everöd	Nyhems skog	400
2	45 05	Everöd	N Sanddala, Everöds sn	2000
3	49 06	Lyngsjö	N Sanddala, Lyngsjö sn	1000
4	31 24	Everöd	Everöd, järnvägen V stn	100
5	37 34	Everöd	NO Everöd, järnvägsövergången	6000
6	31 36	Everöd	Everöd, NO servicehemmet	6000
7	33 35	Everöd	Everöd, N servicehemmet	400

Egeside 2D 9j

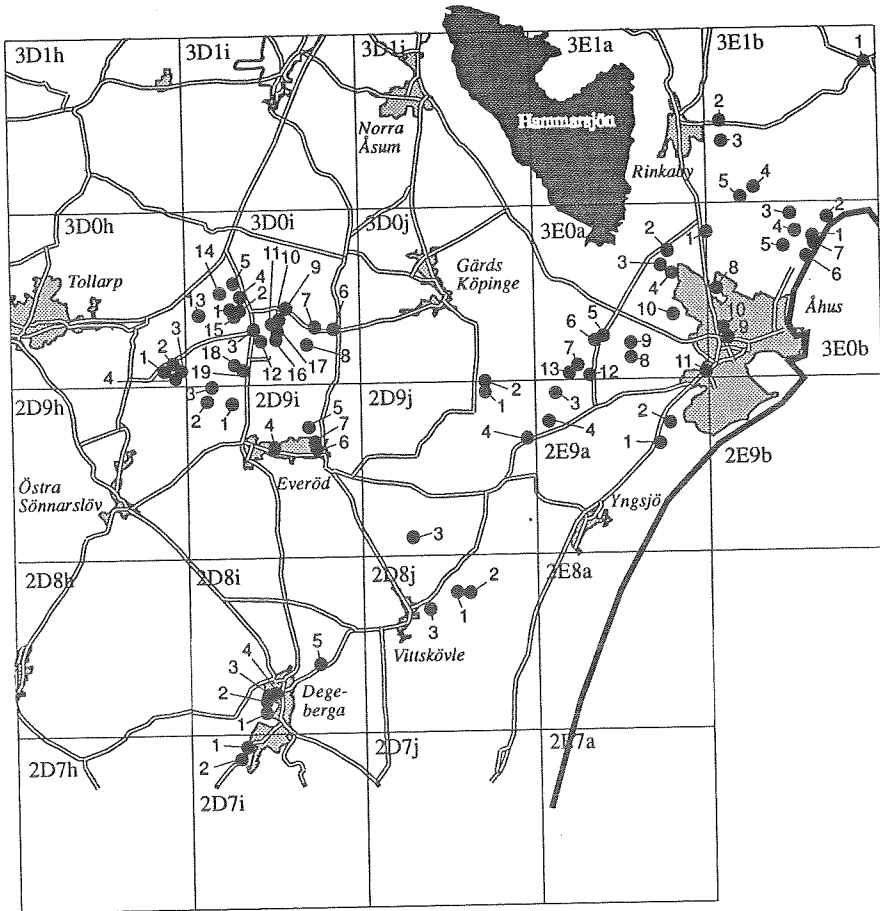
1	48 35	Köpinge	Tuvesholm 1	1500
2	49 35	Köpinge	Tuvesholm 2	1000
3	05 13	Vittskövle	700m O Norra Tolegård	500
4	33 47	Åhus	NO Hämestadsgård	200

Ripa 2E 9a

1	31 35	Åhus	S Ratkegården	500
2	37 38	Åhus	Flintabacken	100
3	46 05	Åhus	Ripa sandar 1	90000
4	38 03	Åhus	Ripa sandar 2	30000

Tollarp 3D 0h

1	04 43	Lyngsjö	SO Hommentorp 1	2100
2	05 45	Lyngsjö	SO Hommentorp 2	3000
3	04 48	Lyngsjö	SO Hommentorp 3	500
4	02 46	Lyngsjö	SO Hommentorp 4	500

Lyngsjö 3D 0i

1	21 12	Lyngsjö	400 m VNV Lyngsjö kyrka	200
2	20 13	Lyngsjö	250 m VSV Lyngsjö kyrka	100
3	15 18	Lyngsjö	Hommentorpsvägen SSO Lyngsjö kyrka	1100
4	25 14	Lyngsjö	500 m NNV Lyngsjö kyrka	10000
5	28 12	Lyngsjö	400 m S Stärkelsefabriken	500
6	15 42	Köpinge	S Gringelstad, vägen mot Lyngsjö	300
7	15 36	Köpinge	SV Gringelstad, vägen mot Lyngsjö	100
8	11 34	Köpinge	500 m NV Fritorp	50
9	21 28	Lyngsjö	300 m O Rosengården	100
10	18 26	Lyngsjö	300 m SO Rosengården	40000
11	17 24	Lyngsjö	400 m S Rosengården	5000
12	12 20	Lyngsjö	300 m NO Lyngsjö gård	200
13	20 02	Lyngsjö	200 m NO Ångadal	500
14	26 09	Lyngsjö	350 m ONO Bäcklunda	50

15	21 15	Lyngsjö	150 m NV Lyngsjö kyrka	10000
16	14 25	Lyngsjö	Everöds flygplats 1	3000
17	16 25	Lyngsjö	Everöds flygplats 2	900
18	05 13	Lyngsjö	600 m SV Lyngsjö gård	2000
19	04 15	Lyngsjö	700 m SSV Lyngsjö gård	10000

Horna 3E 0a

1	41 49	Rinkaby/Åhus	S Horna	20000
2	36 38	Åhus	Horna fure 1	100
3	32 36	Åhus	SO Norregård	10000
4	30 39	Åhus	Horna fure 2	500
5	12 19	Åhus	Grönahög	300
6	11 17	Åhus	Älleköpinge	30000
7	04 12	Åhus	Ripa motorbana	5000
8	06 27	Åhus	Ripa övningsfält 1	2000
9	10 27	Åhus	Ripa övningsfält 2	300
10	18 39	Åhus	Kolahögarna	1000
11	01 49	Åhus	O Transval	50
12	01 15	Åhus	Ripafältet 1	15000
13	02 09	Åhus	Ripafältet 2	100

Åhus 3E 0b

1	40 29	Åhus	Rinkaby skjutfält 1	10000
2	45 34	Trolle Ljungby	Rinkaby skjutfält 2	200
3	46 23	Rinkaby/Åhus	Rinkaby skjutfält 3, Vannebergav.	7500
4	41 25	Åhus	Rinkaby skjutfält 4	10000
5	3721	Åhus	Rinkaby skjutfält 5	1100
6	34 28	Åhus	Rinkaby skjutfält 6	15000
7	38 30	Åhus	Rinkaby skjutfält 7	1500
8	25 02	Åhus	Vanneberga fure	1000
9	11 05	Åhus	Åhus, Musketörgatan	500
10	14 04	Åhus	Åhus, N Fädriften	300

Gälltofta 3E 1b

1	40 46	Trolle Ljungby	Vanneberga	100
2	23 04	Rinkaby	Rinkaby sandtag	1000
3	17 04	Rinkaby	Rinkaby skjutfält 8	500
4	04 13	Rinkaby	Rinkaby skjutfält 9	10000
5	01 09	Rinkaby	Rinkaby skjutfält 10	1000

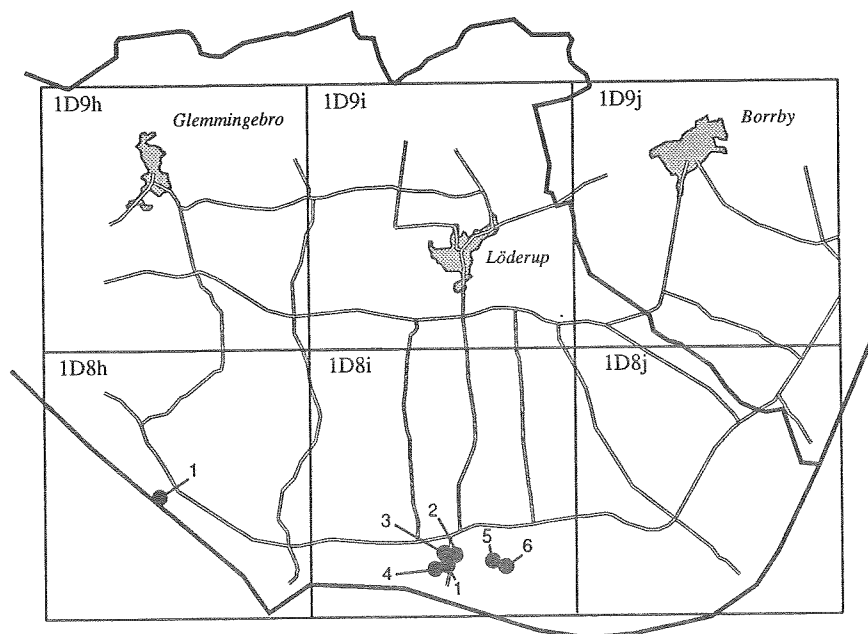
Malmöhus län

Högestadborg 1D 8i

1	10 25	Löderup	Löderups strandbad, hästhagarna	700
2	11 26	Löderup	Löderups strandbad, nöthagen	100
3	11 25	Löderup	Löderups strandbad, fårhagen	20
4	09 23	Löderup	Löderups strandbad, gammalt sandtag	200
5	10 34	Löderup	Löderups strandbad, öster	15
6	09 36	Löderup	Backåkra	250

Kåseberga 1D 8h

1	22 21	Valleberga	Hammars backar	8000
---	-------	------------	----------------	------

Fikonmålla, *Chenopodium ficifolium*

Bertil Hylmö

Från att tidigare endast sporadiskt funnits vid hamnar och andra ruderatområden har fikonmållan i Skåne vandrat ut som åkerogräs. Första gången jag själv såg den var redan 1936 bland grönsaker på Alnarps Mellängård i Lomma socken. Arvid Nilsson demonstrerade fikonmålla på Flygeltofta gård, Landskrona, omkring 1950. Sedan dröjde det till 1975 då den uppträdde i en ärtodling i Asmundtorp socken.

Idag finns emellertid fikonmållan i många köksväxtodlingar i västra Skåne. Vid konserverindustrin i Bjuv tvättas rotfrukter och bortrensad jord sprids på fält eller läggs i högar. På dessa jordupplag koncentreras ogräsfloran och inte minst fikonmållan finns i stora bestånd, ofta i ståtliga exemplar.

Fikonmållan är mycket lätt att känna igen och särskilja från andra mållor på bladformen. Tyvärr är de nya florornas bilder av bladen något diffusa och jag ger därför exempel på några typiska blad från bestånden i Bjuv. De treflikiga bladen har en bas som i spetsig vinkel, 35°-45° mot mittnerven, löper rakt ut i de trubbiga sidoflikarna. Dessa sitter på nedre $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ av bladets längd. Mittfliken är smal och har nära nog parallella sidor med mycket låga, trubbiga tänder (ofta två eller tre men ibland helt utan). Arten kan särskiljas redan på mycket ungt stadium.

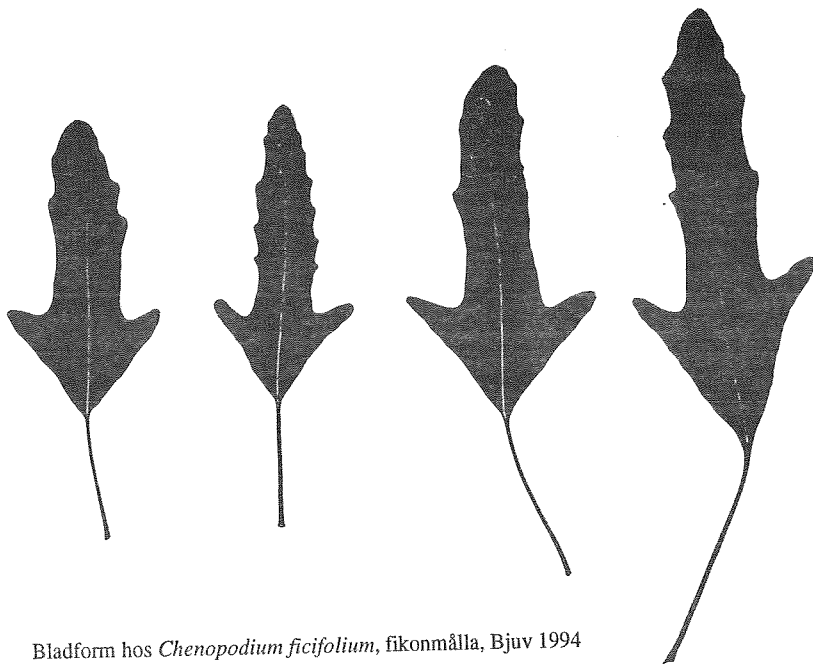
Fikonmållan har tunna blad som är tydligt tunnare än hos svinmålla, *Chenopodium album*, och svenskmålla, *C. suecicum*. Bladfärgen är ej som Mossberg & Stenberg anger mörkgrön. På näringsrika jordar kan bladen till en början vara mörka men när frömodnaden påbörjas skiljer fikonmållan ut sig från andra mållor genom en ljusgrön eller gulgrön färgton. En viktig karaktär är vidare fröet som hos fikonmållan är mindre än de andra arterna, endast 0,8--1,2 mm med ett bikakeliklakt mönster.

Blomsamlingen i plantans topp är kompakt, bulligt avrundad och rent grön, utan något som helst grått. Minsta gråa toning i blomsamlingen skvallrar om en annan art eller ofta om en hybrid mellan fikonmållan och svinmållan eller svenskmållan. Detta är två hybrider som inte är sällsynta i Bjuv. Hybridernas blad kan se ut som Krokens avbildning av fikonmållans blad.

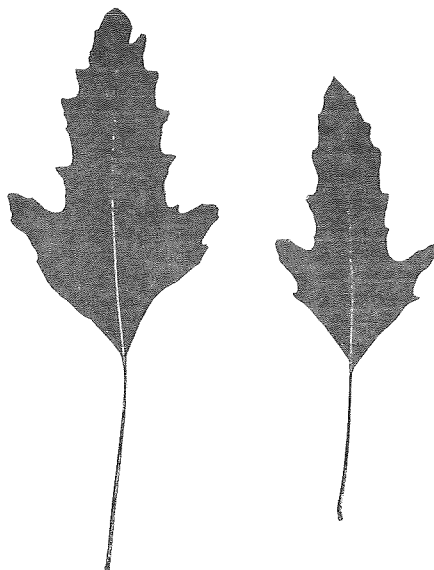
Varför har då fikonmållan plötsligt spritt sig de senaste åren? Mållentusiasten Arne Emanuelsson anser att en serie milda höstar och vintrar kan ha bidragit till ökningen. Fikonmållans frön förstörs ofta vid första nattfrost och småplantor har svårt att klara barfrost.

Chenopodium ficifolium, fikonmålla

Bladform hos *Chenopodium ficifolium*, fikonmålla, Bjuv 1994

Bladform hos *Chenopodium ficifolium* x *suecicum*, fikonmålla x svenskmålla, Bjuv 1994

Rapport från inventeringslägret i Lönsboda, 3 - 8 juli 1994

Kjell-Arne Olsson

Sommarens inventeringsläger arrangerades med vandrarhemmet i Lönsboda som basläger. Ett 20-tal deltagare inventerade i 11 rutor, kartbladen Duvhult (4E 1b) och Tostaholm (4E 1c) strax norr och nordost om Lönsboda. Dessutom inventerades två mindre gränsrutor mot Blekinge, Rönkhult NV och NO (4e 0d), samt påbörjades inventeringen av Lönsboda NO (4E 0b) där större delen av tätorten ingår.

Tidigare års inventeringsläger har varit i rikare områden i södra Skåne med oftast ett mycket högt artantal per ruta. De näringsfattigare och högläntare trakterna kring Lönsboda bjöd på en kargare natur med betydligt färre arter i rapportblanketterna. Dock fick vi tillfälle att besöka många intressanta växtbiotoper och göra åtskilliga fina fynd. Inte minst myrlilja, skvattram, korallrot och en rad andra fattigväxter var en upplevelse för dem av oss som oftast vistas på den skånska slätten.

I fjor blev skogslysingen (*Lysimachia nemorum*) ett genomgående tema för inventeringslägret. I år intogs denna plats av backmåran (*Galium suecicum*) som vi fann på sammanlagt 15 lokaler i inventeringsområdet. I samma område noterade Weimarck 1938 arten från 19 lokaler, så det verkar som om den håller ställningarna väl i trakten. Backmåran är en av våra få svenska endemer och finns, förutom på ett antal lokaler i Västergötland, i ett inskränkt område i sydöstra Sverige. Även i Skåne är backmårans utbredningen mycket begränsad. Den finns huvudsakligen i östra delen av Örkeneds socken och ner till trakten av Vånga och Näsrum. Backmåran ingår i *G. pumilum*-gruppen som består av ett antal mycket närstående arter. Från den sällsynta gräsfröinkomlingen parkmåra (*Galium pumilum*) skiljer den sig främst genom att fruktens papiller är spetsiga inte rundade. Backmåran är en konkurrenssvag art som gärna växer i grusiga vägkanter och på torra backar. I mattan av den överallt närvarande stenmåran (*Galium saxatile*) kan den vara svår att få ögonen på, men snart skiljer den ut sig genom sina smala blad (ofta 8 i kransen) och sitt spensligare och mera uppräta växtsätt. Till habitus liknar nog backmåran mera en sumpmåra (*Galium uliginosa*). Sumpmåran kan ibland växa ganska så torrt så det kan vara idé att vara på sin vakt. Backmåran har dock slät stjälk till skillnad från sumpmåran som har sträv stjälk och dessutom färre blad i kransen.

Dvärgbjörk (*Betula nana*) är en annan växt som är en stor raritet i Skåne. 1903 är den uppgiven från Ignaberga och 1927 från Båstad. Dessa båda förekomster betraktas ha varit av tillfällig karaktär. 1942 hittades dvärgbjörk i Örkeneds socken och härifrån är växten nu känd från tre, ganska närbelägna, tallmossar. Denna växt, som är så vanlig i norra Sverige och även på småländska högländet, har här sina sydligaste utpostlokaler i Sverige. Den rikaste lokalen finns på en mosse norr om Rumpeboda skola (nu Bydegård). Här har dvärgbjörken flera förekomster i ett myrkomplex som kan tjäna som ett fint exempel på en mera opåverkad mosse- och fattigkärrlokal i denna trakt av Skåne. Huvudförekomsten finns på en glest tallbevuxen mosse och här bildar dvärgbjörken ett meterhögt ca 200 m² stort bestånd. Enligt lokalbefolkningen ska beståndets storlek ha ökat kraftigt under de senaste decennierna.

Eleocharis multicaulis,
dysäv

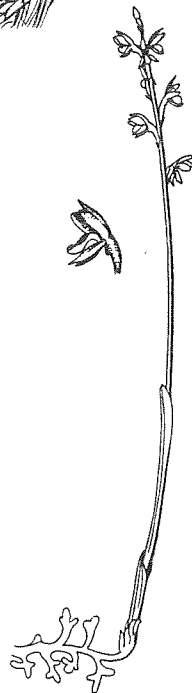
Invid dvärgbjörken växer skvattram (*Ledum palustre*) och ute på myrslagen klockljung och myrlilja (*Erica tetralix* och *Narthecium ossifragum*). Skvattram är en växt med en östlig utbredning medan klockljung och myrlilja är utpräglat västliga arter. I nordöstra Skåne möts dessa tre växtgeografiskt intressanta arter. I laggen och på mossen kan man även finna rundsileshår, hjortron, kallgräs, dystarr, flaskstarr, stjärnstarr, trådstarr, ängsull, tuvull, vitag, brunven och blåtåtel (*Drosera rotundifolia*, *Rubus chamaemorus*, *Scheuchzeria palustris*, *Carex limosa*, *C. rostrata*, *C. echinata*, *C. lasiocarpa*, *Eriophorum angustifolium*, *E. vaginata*, *Rhynchospora alba*, *Agrostis canina* och *Molinia caerulea*). Några 100-tal meter längre norrut finns en välutvecklad myrslagg där storsileshår, korallrot och sumpstarr (*Drosera anglica*, *Corallorhiza trifida* och *Carex magellanica*) är arter som tillkommer. Några andra intressanta fattigkärrsväxter som blev noterade under inventeringsveckan är strångstarr (1 lok.), veksäv (3 lok.), dysäv (1 lok.) och tuvsäv (5 lok.) (*Carex chondorrhiza*, *Eleocharis mamillata*, *E. multicaulis* och *Trichophorum caespitosum* ssp *caespitosum*).

Ännu finns naturbetesmarker med en flora som inte är speciellt negativt påverkad av konstgödsling kvar i trakten. I dessa kan smörboll, slåttergubbe, svinrot, kattfot, slåtterfibbla och sommarfibbla (*Trollius europaeus*, *Arnica montana*, *Scorzonera humilis*, *Antennaria dioica*, *Hypochoeris maculata* och *Leontodon hispidus*) utgöra iögonfallande inslag. Under ängs- och hagmarksinventeringen som genomfördes i slutet av 1980-talet blev 12 objekt klassade inom området. Efter vår inventering i år borde ytterligare några objekt kunna läggas till.

Den kanske rikaste och mest omväxlande naturbetesmarken i inventeringsområdet ligger strax norr om Ulvshults gård ca 7 km öster om Lönsboda. Betsmarken innehåller både riktigt blöta och torra partier. Förutom en mängd vanligare ängsväxter kan man i de fuktigare delarna finna gökblomster, tiggarranunkel, smörboll, gulvial, granspira, småvänderot, ängsvädd, revfibbla, Jungfru Marie nycklar, trådtåg, plattstarr, hirsstarr, blåsstarr och darrgräs (*Lychnis flos-cuculi*, *Ranunculus sceleratus*, *Trollius europaeus*, *Lathyrus pratensis*, *Pedicularis sylvatica*, *Valeriana dioica*, *Succisa pratensis*, *Hieracium lactucella*, *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*, *Juncus filiformis*, *Carex disticha*, *C. panicea*, *C. vesicaria* och *Briza media*) och på de torrare partierna slåttergubbe, sommarfibbla, svinrot, luddhavre, knägräs och stagg (*Arnica montana*, *Leontodon hispidus*, *Scorzonera humilis*, *Avenula pubescens*, *Danthonia decumbens* och *Nardus stricta*). 1938 noterade Weimarck bl. a. kärrspira (dock inte granspira), tätört, rävstarr och ängsstarr (*Pedicularis palustris*, *Pinguicula vulgaris*, *Carex vulpina* och *C. hostiana*) från detta ställe. Det är inte omöjligt att några av dessa växter fortfarande finns kvar.

Scheuchzeria palustris, kallgräs

Corallorhiza trifida, korallrot

*

Henning Weimarck inventerade Örkeneds socken 1938. Detta var samma år som sektionen Skånes Flora bildades inom Lunds Botaniska Förening med syfte att inventera den skånska floran. Socknen delades upp i 25 sektioner (efter vägar, vattendrag etc) vilket motsvarar en genomsnittlig sektionsstorlek på 9,5 km² (vilket kan jämföras med våra inventeringsrutor på 6,25 km²). I fältarbetet hade Weimarck som mål att undersökningen skulle bli likformigt utförd över hela socknen. Metoden för detta var att utvälja särskilt karakteristiska eller intressanta lokaler inom varje sektion och anteckna alla de ingående växtarterna från dessa (inte bara dem som senare karterats i "Atlas över Skånes Flora"). Vidare lade han vikt vid att inventeringen skulle göras så fullständig som möjligt, vad arterna inom varje sektion beträffar.

Under våren 1994 koordinatsattes alla Weimarcks lokaler från Örkeneds socken i RUBIN med utgångspunkt från de anteckningsböcker som bevaras på Botaniska Museet i Lund och fynden matades in i projektets dator. Under sommarens inventeringsläger noterades 3800 växtfynd vilket motsvarar ett genomsnitt på 295 olika taxa per inventeringsruta. I samma område gjorde Weimarck 2800 växtfynd vilket motsvarar ett genomsnitt på 160 olika taxa i våra nuvarande inventeringsrutor.

Nedan har jag gjort en sammanställning över antalet fynd 1994 respektive 1938 av idag rödlistade växter och ett antal arter som kan indikera skyddsvärd natur:

Rödlistade arter	Antal fynd under Skånes Floras inventeringsläger 1994 (SKF), under Henning Weimarcks inventering 1938 (HWk) samt antalet gemensamma lokaler för fynden		
	SKF	HWk	Gemensamma
<i>Conium maculatum</i> , odört	1	0	
<i>Dryopteris cristata</i> , granbräken	0	1	
<i>Galium suecicum</i> , backmåra	15	19	3
<i>Cuscuta europaea</i> , nässelsnärja	1	0	
<i>Pedicularis sylvatica</i> , granspira	2	8	0
<i>Onopordum acanthium</i> , ulltistel	1	0	
<i>Hypochoeris glabra</i> , åkerfibbla	0	1	
<i>Bromus arvensis</i> , renlost	0	1	

Ett urval indikatorarter för nyckelbiotoper, skyddsvärda sumpskogar och hävdad, ogödslad gräsmark	SKF	HWk	Gemensamma
<i>Botrychium lunaria</i> , låsbräken	0	2	
<i>Blechnum spicant</i> , kambräken	0	2	
<i>Hepatica nobilis</i> , blåsippa	1	3	0
<i>Cardamine amara</i> , bäckbräsma	0	2	
<i>Tilia cordata</i> , lind	10	9	3
<i>Daphne mezereum</i> , tibast	5	2	0
<i>Viola mirabilis</i> , underviol	1	1	0
<i>Cirsium helenioides</i> , borstistel	3	4	0
<i>Crepis paludosa</i> , kärrfibbla	1	1	1
<i>Dactylorhiza maculata</i> , Jungfru Marie Nycklar	9	5	1
<i>Calla palustris</i> , missne	13	8	3
<i>Dryopteris dilatata</i> coll., lundbräken/nordbräken	14	1	0
<i>Corallorhiza trifida</i> , korallrot	5	0	
<i>Carex hostiana</i> , ängsstarr	1	6	0
<i>Ranunculus bulbosus</i> , knölsmörbloffa	1	1	0
<i>Thalictrum simplex</i> , backruta	2	0	
<i>Trollius europaeus</i> , smörboll	3	2	1
<i>Polygala vulgaris</i> , jungfrulin	12	8	2
<i>Saxifraga granulata</i> , mandelblom	1	1	1
<i>Pimpinella saxifraga</i> , bockrot	7	8	1
<i>Ajuga reptans</i> , blåsuga	7	3	1
<i>Euphrasia micrantha</i> , ljungögontröst	0	9	
<i>Rhinanthus minor</i> , ängsskallra	5	10	0
<i>Rhinanthus serotinus</i> , höskallra/höstskallra	1	5	0
<i>Succisa pratensis</i> , ängsvädd	9	3	1
<i>Campanula persicifolia</i> , stor blålocka	5	2	1
<i>Antennaria dioica</i> , kattfot	3	6	0
<i>Arnica montana</i> , slättergubbe	25	10	2
<i>Centaurea jacea</i> , rödklint	1	1	0

	SKF	HWk	Gemensamma
<i>Hieracium lactucella</i> , revfibbla	13	8	1
<i>Hypochoeris maculata</i> , slätterfibbla	2	4	0
<i>Scorzonera humilis</i> , svinrot	12	7	1
<i>Platanthera bifolia</i> , nattviol	0	3	
<i>Platanthera chlorantha</i> , grönvit nattviol	1	0	
<i>Juncus squarrosus</i> , borstståg	10	18	1
<i>Briza media</i> , darrgräs	7	4	1
<i>Danthonia decumbens</i> , knägräs	21	8	1
<i>Nardus stricta</i> , stagg	11	8	1
<i>Thalictrum aquilegifolium</i> , aklejruta	3	3	1
<i>Valeriana dioica</i> , småvänderot	6	5	1
<i>Pedicularis palustris</i> , kärrenspara	0	4	
<i>Calamagrostis canescens</i> , grenrör	9		

56 år har förflutit sedan Henning Weimarck inventerade i Örkened. Med tanke på alla förändringar, inte minst inom jord- och skogsbruk, som allmänt skett under efterkrigstiden kan man förmoda att landskapet måste ha sett helt annorlunda ut då. Man vill även tro att denna omdaning måste ha satt stora spår i florans sammansättning. Trots att metodiken är olika i de två inventeringarna, förvånar det mig att så få stora skillnader kan utläsas ur ovanstående tabell med indikatorarter. Även om vissa arter som granspira, ängsstarr, ljungögonröst, höskallra och kärrenspara tycks ha gått tillbaka är skillnaderna i de flesta fall mycket små. För en hel del arter är det till och med så att betydligt fler fynd gjordes 1994.

En annan omständighet som förvånar mig är att antalet lokaler som är gemensamma är så få. Även om en art blev funnen på ungefär lika många lokaler 1994 som 1938, så är det i de flesta fall ingen eller endast en lokal som är gemensam. Weimarcks fynd av ovanstående växter blev inte systematiskt eftersökta, men alla inventeringsgrupperna hade tillgång till hans fynduppgifter och många av hans växtlokaler för intressantare arter besöktes i fält. Denna skevhet tycker jag pekar på ett stort problem när man ska göra en bedömning av förändringar i florans. Skulle vi endast ha gått på Weimarcks lokaler och mer eller mindre använt dessa som provtytor från 30-talet, skulle vi troligen kunnat konstatera att många enskilda lokaler förändrats starkt och att de flesta arterna gått kraftigt tillbaka. Naturen är kanske inte så statisk och undfallande inför negativ påverkan som jag tidigare trott. Till och med en slättergubbe kan kanske maka på sig om det blir nödvändigt!

Den senaste litteraturen om natur och växter är fylld med rubriker om dagens utarmning, trivialisering och hot å ena sidan och gårdagens blomstrande slätterängar, ögödslade naturbetesmarker och ogräsbemängda åkrar å andra sidan. Av alla dessa artiklar har jag själv fått en bild av det tidigare landskapet som ett nästan arkadiskt landskap, där växter som nu är hotade fanns i mängd. Kanske är verkligheten inte så polariserad, kanske är det en väl romantisk syn jag tidigare haft. För om nu 30-talet kunde visa upp en så opåverkad natur, varför fann Weimarck endast några få arter inom vårt inventeringsområde som idag är rödlistade?

Med ett så här litet bakgrundsmaterial och ofullständiga analysmetoder kan det idag knappast bli frågan om annat än privata undringar och funderingar när det gäller jämförelser mellan de två inventeringarna. Dock är inmatningen av anteckningsböckerna från den gamla skåne- inventeringen i full gång och inom kort kommer det att vara möjligt att göra jämförelser även från andra delar av landskapet. Den pågående skåneinventeringen får en extra dimension och blir ganska så unik genom det oskattbara material vi har att falla tillbaka på från den tidigare inventeringen.

Litteratur

- Weimarck, H. 1939: Bidrag till Skånes Flora 1. Vegetation och flora i Örkeneds socken, *Bot. Notiser*, 1939
 Weimarck, H. 1963: *Skånes Flora*, Malmö
 Weimarck, H. & Weimarck, G. 1985: *Atlas över Skånes Flora*

Uddbräken, *Polystichum aculeatum*, återfunnen i Skåne

Torbjörn Tyler

Vid inventering av den mycket triviala rutan 3D 4b SO på Matterödsåsen i centrala Skåne fann jag en grupp ormbunkar som tilldrog sig min uppmärksamhet. De med stora ljusbruna fjäll tätt klädda bladskäften erinrade om raggträjon, *Dryopteris affinis*, med de vassa spetsarna på småbladen avslöjade att det rörde sig om en *Polystichum*-art. Då det var mig bekant att skuggbräken, *P. brownii*, förekommer på den inte alltför avlägsna Söderåsen, utgick jag ifrån att jag funnit en ny lokal för denna rara art. En kontroll i tillgängliga florer gjorde mig emellertid ånyo osäker. Skuggbräken sades nämligen vara svår att skilja från spetsbräken, *P. setiferum*, och uddbräken, *P. aculeatum*, och beskrivningen av den sistnämnda stämde väl överens med de blad jag insamlat. En tur till Botaniska museets herbarium avgjorde frågan - det var uddbräken jag funnit! Senast uddbräken påträffades i Skåne var i Benestad 1911.

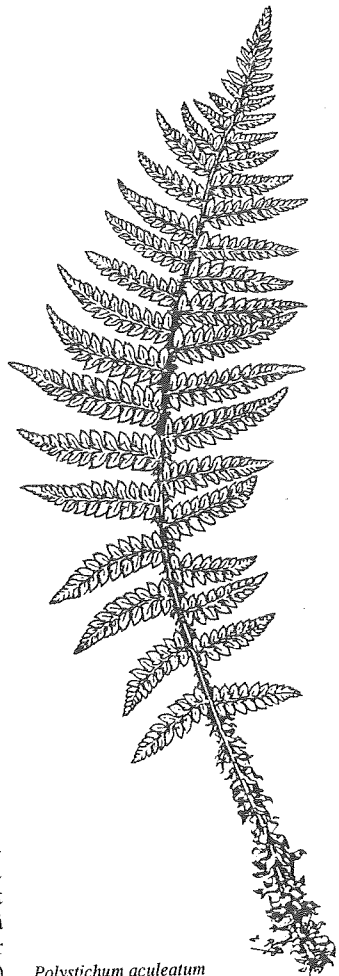
Den nu funna lokalen utgöres av ett större stenröse i en 50-årig planterad granskog på f d åkermark. Av kärlväxter finns, förutom de 12 tuvorna uddbräken, bara något lundbräkenliknande, *Dryopteris dilatata* coll., samt några tynande nässlor, *Urtica dioica*, på lokalen. Stenröset hyser emellertid liksom den omgivande skogen ett tjockt mosställe av främst björnmossor, *Polytrichum* spp, men även den stiliga sidenmossan, *Plagiotecium undulatum*, förekommer i stor mängd. Förutom de ynkliga nässlorna finns det alltså ingenting som tyder på bättre markförhållanden i stenröset än i den mycket försurade omgivningen. Jag har även rotat lite efter eventuella murbruksrester i stenröset men bara funnit gnejbsbitar.

Med tanke på hur unga granplanteringar brukar se ut är jag mycket tveksam till om uddbräken kan ha överlevt i en sådan skog. Det verkar således rimligt att anta att ormbunken koloniserat stenröset (från var?) först sedan skogen vuxit upp för ca 20-25 år sedan. En annan möjlighet är att stenröset utgjort en glänta i granplanteringen. En gammal rönnstubbe i stenröset skulle kunna tyda på detta.

Eftersom vi nu har två *Polystichum*-arter i Skåne och ytterligare arter skulle kunna påträffas, kan följande sammanställning om arterna och deras historia i landskapet vara motiverad.

Skuggbräken, *Polystichum brownii*

Skuggbräken har liksom alla arter av släktet en mörkgrön och ganska hård bladskiva, mycket tät och yvig fjällbeklädning på bladskافتet, vassa tänder på småbladen samt en djup fåra på ovensidan av bladstjälken. Bladet har alltid (?) glest eller tätt med långa hinnartade "hår" (egentligen omvandlade fjäll) på ovensidan. Dessa hår är dock lätt avfallande och kan därför ibland saknas på äldre blad. Småbladen (sekundärsegmenten)

Polystichum aculeatum
uddbräken

är oftast mer äggrunda och bredare (ca 8 mm) än hos följande art och de nedre (basioskopiska) småbladen är m e l rakt nedåtriktade (max 20° lutning framåt). Det innersta övre (akroskopiska) småbladet är nästan av samma storlek som de påföljande.

Enligt Oberdorfer (1962) växer skuggbräken i skuggiga skogar och bergsbranter på måttligt surt, kalkfattigt underlag. I Skandinavien är arten endast känd från Skåne och södra och västra Norge (Hultén 1950). I Skåne är arten idag känd från två lokaler i Skärälid samt i ett ensamt exemplar i Örkelljunga. Liksom övriga arter av släktet har skuggbräken samlats mycket flitigt av botanister. I Herbariet i Lund finns inte mindre än 46 kollektorer från Skåne varav de flesta härrör från (troligen) minst tre olika lokaler i Skärälid. Den äldsta kollektören är från 1875 men Ahnfelt lär ha sett arten "i mängd" redan 1828 (Neuman 1912). Två ark från 1895 belägger dessutom arten från Klövahallar i V. Sönnarslöv.

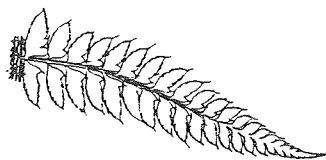

Polystichum braunii,
skuggbräken
(primärsegment)

Uddbräken, *Polystichum aculeatum* (syn. *P. lobatum*)

Uddbräken skiljer sig från skuggbräken genom att bladskivan helt saknar hår. Andra skiljekaraktärer är att de basioskopiska småbladen är starkt framåtriktade och vanligen betydligt smalare (ca 5 mm) än hos skuggbräken. Det innersta akroskopiska småbladet på varje primärflik är dessutom ett par millimeter längre och oftast betydligt bredare än de påföljande.

Uddbräken sägs kunna växa på såväl kalkrik som måttligt sur grund (Oberdorfer 1962) men de flesta lokaler i Nordeuropa (årets fynd undantaget) härrör från trakter med basisk berggrund. I Skandinavien har uddbräken genom åren påträffats i Skåne, Dalsland, på Gotland (Torsburgen), vid Göteborg samt på ett 30-tal lokaler i Danmark och ett 50-tal i Norges kusttrakter (Hultén 1950). På de flesta danska lokalerna är arten idag dock utgången (Öllgaard 1993). I Dalsland växer arten i mullrika skogsbranter (Andersson 1981). Härifrån är den känd från ca 15 växtplatser, flera rikliga, medan förekomsten på Gotland inskränker sig till 1 exemplar. Vid Göteborg har arten gått ut under senare år. (Databanken för hotade arter, muntl.)

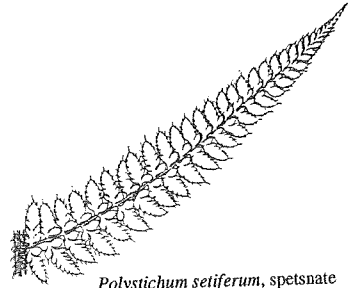

Polystichum aculeatum, uddbräken
(primärsegment)

I Lunds herbarium finns 15 kollektorer uddbräken från Skåne. Sex av dessa härrör från ett stengärde "1 km V Örups gård" (troligen i Almskogen) i Benestad där det 1894-1910 skall ha funnits tre tuvor av arten. 1910 skall den sista tuvan ha blivit flyttad av en botanist till en annan plats (Neuman 1912) men även 1911 samlades arten vid Örup. Ett ark från 1896 uppger dessutom arten från en plats "något norr om gården Örup" och Weimarck (1963) uppger på okänd grund att arten ännu 1916 skall ha funnits kvar vid Örup. 1902-1907 samlades uddbräken sex gånger vid Frörum och Bårtofta Nygård i Fågeltofta respektive Lövestads socknar. Det skall ha funnits ett ensamt individ på vardera lokalen men 1907 flyttades plantorna till "en bättre skyddad plats" (Neuman 1912) varefter deras öde är okänt. Den i år upptäckta lokalen tycks således med sina 12 individ vara den rikligaste som varit känt i Skåne. Man kan ju alltid hoppas att dagens botanister skall vara mindre kläfsingriga än sekelskiftets så att uddbräken denna gång kan bli en mera permanent invånare i Skåne.

Spetsbräken, *Polystichum setiferum*

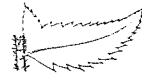
Spetsbräken är aldrig funnen som vild i Skandinavien men är inte så ovanlig på de Brittiska öarna och i Tyskland. Den skiljes från föregående arter på att småbladen är tydligt skaftade. Arten förekommer som odlad och ett ark i LD, som jag förmodar är felbestämt (kallat *P. aculeatum*), visar att den åtminstone tidigare funnits i odling i Skåne. Därför skulle den mycket väl kunna dyka upp även här. Ut och leta!

Polystichum setiferum, spetsnate
(primärsegment)

Taggbräken, *Polystichum lonchitis*

Taggbräken är med sina mycket hårda, endast enkelt pardelade, vasst taggsågade blad omisskännlig och erinrar habituellt närmast om en kambräken, *Blechnum spicant*. Även taggbräken, som annars har sin europeiska huvudutbredning i den skandinaviska fjällkedjan, har samlats i Skåne. 1876-1905 fanns flera tuvor av arten i ett stengärde mellan Kronovall och Fågeltofta kyrka och härifrån kommer flera kollektorer i LD. Denna lokal skall ha omintetgjorts vid en omläggning av stengärdet. 1907 och 1911 samlades arten dessutom "något V om Frörumsgården" i Fågeltofta (knappast samma lokal som föregående), 1909 vid Tommarp i Österslöv och 1910 nära Gringelstads station i Köpinge. På alla dessa ställen tycks taggbräken ha förekommit i stengärdesgårdar. Senast sågs emellertid arten på Ulfsbjär (finns inte på någon karta) vid Långstorp i Höör där den ännu 1912 växte väl gömd i en enbuskfälad (Neuman 1912).

Polystichum lonchitis,
taggbäken
(primärsegment)

*

I Asien finns dessutom flera arter som är snarlika udd- och skuggbräken och ormbunkar är välkända för sin goda förmåga till långspridning. Så se upp med ormbunkarna, allt är inte träjon eller skogsbräken!

Litteratur

- Andersson, P.-E. 1981: *Flora över Dal*. Lund
 Hultén, E. 1950: *Atlas över växternas utbredning i Norden*. Stockholm
 Hyde, H. A. & Wade, A. E. & Harrison, S. G. 1978: *Welsh Ferns*, 6. edit. Cardiff
 Neuman, L. M. 1912: De skånska fyndorterna för *Aspidium*-arterna. *Bot. Notiser* 1912: 183-186
 Oderdorfer, E. 1962: *Pflanzensociologische exkursionsflora für Süddeutschland*, 2. edit. Stuttgart
 Weimarck, H. 1963: *Skånes flora*. Lund
 Öllgaard, B. & Trind, K. 1993: *Scandinavian ferns*. Copenhagen

Skånes Flora, bokade rutor

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
1C7h Gislövsläge	===	===	UBE	MvR	2C0d Näsholmarna	===	-	===	-
1C7i L. Isie	MGy	TLg	MGy	-	2C0e Vellinge	AKr	AKr	AKr	AKr
1C7j Smygehamn	MRq	===	MRq	-	2C0f Mellan-Grevie	AKr	AKr	-	-
1C8b Måkläppen	===	-	===	===	2C0g Ö. Grevie	AKr	-	AKr	AKr
1C8c Falsterbo	-	===	-	-	2C0h Marieberg	-	GWt	EÅb	EPD
1C8d Ljunghusen	===	===	-	-	2C0i Markleheage	-	-	EÅb	AMH
1C8e Fredshög	===	BLi	BLi	BLi	2C0j Gärdslöv	MRq	-	REc	AMH
1C8f Maglarp	GRq	GRq	-	-	2C1d Klagshamn	-	-	-	-
1C8g Trelleborg	-	-	-	-	2C1e Tygelsjö	AKr	AKr	GGu	-
1C8h Gislöv	UBE	-	-	-	2C1f Arrie	-	AKr	GGu	ÅGu
1C8i S. Åby	-	-	-	-	2C1g Törringe	EÅb	EÅb	EÅb	EÅb
1C8j Äspö	-	-	-	-	2C1h Svedala	AMH	INo	SMo	HJT
1C9c Skanör	-	-	-	-	2C1i Börningekloster	EÅb	EÅb	EÅb	EÅb
1C9d Höllviksnäs	-	-	===	-	2C1j Börninge	EÅb	GWt	EÅb	JJh
1C9e Räng	AKr	AKr	AKr	AKr	2C2d Gottorp	ÅAn	ÅAn	ÅAn	ÅAn
1C9f Bodarp	-	-	AKr	-	2C2e Fosie	UBE	UBE	UBE	UBE
1C9g V. Vemmerlöv	-	-	-	-	2C2f Jägersro	-	NEk	UBE	KÅb
1C9h Fru Alstad	-	-	-	-	2C2g Skabersjö	BSi	BSi	BSi	BSi
1C9i Anderslöv	-	-	-	-	2C2h Hyby	BSi	BSi	BSi	KEh
1C9j Jordberga	-	-	-	-	2C2i Holmeja	BSi	BSi	BSi	-
1D7a Beddingestrand	===	===	-	===	2C2j Bökessåkra	-	BTn	APo	BBj
1D7i Hagestadstrand	===	===	===	HJo	2C3d Limhamn	BÖr	BÖr	===	===
1D7j Flygsandsfältet	===	===	BDh	===	2C3e Malmö	BÖr	LSk	BÖr	BÖr
1D8a Tullstorp	ILn	GHm	-	-	2C3f Bulltofta	MMn	JNi	SEJ	SEJ
1D8b Dybäck	GHm	NTö	-	-	2C3g Särslöv	BSi	BSi	-	LFr
1D8c Abbekås	NTö	===	NTö	===	2C3h Klågerup	BSi	KRi	LFr	LFr
1D8f Revnäbbspiren	===	===	GPg	===	2C3i Esarp	KRi	-	LFr	MGy
1D8g Kabusaskjutfält	===	===	===	HJo	2C3j Genarp	SOh	BAX	-	LWg
1D8h Kåseberga	GBI	AaP	GBI	-	2C4e Lommabukten	===	BÖr	===	===
1D8i Högestadborg	MEq	HJo	-	-	2C4f Alnarp	BÖr	SEJ	LGL	LGL
1D8j Sandhammaren	BDh	BDh	-	HJo	2C4g Tottarp	-	LFr	-	-
1D9a V. Vemmenhög	LLa	LLa	LLa	LLa	2C4h Staffanstorp	LFr	LFr	JJh	JJh
1D9b Skivarp	-	-	-	-	2C4i Kyrkheddinge	BOI	-	APo	PBr
1D9c V. Nöbbelöv	LPe	-	LPe	-	2C4j Dalby	LSk	LSk	LSk	UGä
1D9d Balkåkra	BRY	BRY	IUd	-	2C5e Bjärred	===	===	===	SSp
1D9e Ystad	-	-	DHa	-	2C5f Lomma	RSn	RSn	-	-
1D9f Öja	GPg	GPg	GPg	GPg	2C5g Trolleberg	-	ABl	SGw	SSp
1D9g Köpingsbro	IBq	HJo	-	-	2C5h Lund	JAg	TTY	PLA	ATd
1D9h Glemmingsbro	-	-	GTh	-	2C5i Hardeberga	LRu	APo	LRu	LRu
1D9i Löderup	-	-	-	-	2C5j S. Sandby	APo	APo	TTY	MIL
1D9j Borrbby	-	-	ATh	-	2C6d Barsebäcksh.	===	===	===	GHm
1E8a S Örnahusen	===	===	HJo	===	2C6e Löddeborg	GHm	SSp	BPn	BAr
1E9a Örnahusen	ESv	===	ESv	ESv	2C6f Borgeby	LGL	-	CAn	-
					2C6g Vallkärra	-	SSp	SSp	SSp

Skånes Flora, bokade rutor

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
2C6h Stångby	CGW	GPn	-	-	2D2a Häckeberga	BLi	JJh	TÅb	BLi
2C6i Igelösa	PFn	LRu	-	-	2D2b Stallerhult	-	-	BHn	AEk
2C6j Flyinge	LLb	NON	THt	THt	2D2c Blentarp	LSg	SSp	LSg	-
					2D2d Sövdeborg	MVn	ILn	GWt	KAO
2C7d Sjöbobadet	===	GHm	===	TOr	2D2e Eriksdal	SSp	HJo	SEL	LJo
2C7e Barsebäck	GHm	-	TOr	TOr	2D2f Röddinge	PLa	PLa	PLa	PLa
2C7f Hög	PHg	PHg	-	PHg	2D2g Tryde	-	-	AKj	-
2C7g Kävlinge	PHg	EVq	GHm	GHm	2D2h Spjutstorp	-	-	-	-
2C7h Örtofta	EVq	-	GHm	-	2D2i Tunbyholm	-	BDh	EBn	SKa
2C7i Borlunda	-	-	-	-	2D2j Gyllebo	LRu	MEm	BÖr	BDh
2C7j Skarhult	-	-	-	-					
					2D3a Romeleklint	YBr	EJo	UJo	MLd
2C8d Lundåkrabukt.	===	JKt	===	JKt	2D3b Östarp	AKO	ÅBo	TKr	TKr
2C8e Saxtorp	JKt	TOr	JKt	-	2D3c Everlöv	LSg	BHn	-	-
2C8f Dagstorp	MRu	MRu	MRu	MRu	2D3d Sjöbo	-	HJo	-	-
2C8g Norrvinge	MRu	-	RWe	-	2D3e Tolånga	DHa	-	RGl	RGl
2C8h Virke	-	-	-	-	2D3f Vanstad	-	-	-	-
2C8i Eslöv	BMö	BMö	BMö	BMö	2D3g Åsperöd	-	-	-	-
2C8j Kastberga	-	HLa	-	-	2D3h Kronovall	-	-	-	-
					2D3i S:t Olof	-	-	OSv	GWt
2C9c Landskrona	===	JKt	-	PWl	2D3j Raskarum	ThL	ThL	ThL	PJo
2C9d Örja	JKt	JKt	-	-					
2C9e Billeberga	JKt	JKt	SBx	SBx	2D4a Vasaholm	AMa	ESv	OHo	AKO
2C9f Källs-Nöbbelöv	-	-	-	-	2D4b Vomb	REc	APo	-	-
2C9g Marieholm	-	-	-	-	2D4c Björka	-	-	-	VVr
2C9h Trollenäs	-	-	-	THt	2D4d S. Åsum	-	-	TTY	-
2C9i Bosarp	-	-	THt	THt	2D4e Klamby	BMa	BMa	BMa	BMa
2C9j Stehag	HLa	-	HLa	HLa	2D4f Lövestad	-	-	TKa	TKa
					2D4g Ry	-	-	TKa	TKa
2D0a Skurup	-	-	-	-	2D4h Fågeltofta	-	-	TKa	TKa
2D0b Örsjö	-	-	-	-	2D4i Tågghusa	BDh	-	TKa	TKa
2D0c Villie	LPe	-	LPe	-	2D4j Vitaby	ÅPe	ÅPe	TKa	TKa
2D0d Skårby	-	-	-	-					
2D0e Krageholm	DHa	DHa	DHa	DHa	2D5a Revinge	HWl	HWl	HWl	HWl
2D0f Högstad	-	HJo	-	-	2D5b Harlösa	-	-	LPk	-
2D0g Stora Köpinge	-	-	-	-	2D5c Övedskloster	PPn	TTY	URP	-
2D0h Bollerup	-	-	-	-	2D5d Bjärsjölagård	BMa	-	-	-
2D0i Hannas	-	-	-	-	2D5e Vollsjö	-	-	-	-
2D0j Hammenhög	-	CLm	-	-	2D5f Pregelstad	-	-	-	-
					2D5g Kristinehov	-	BSi	-	-
2D1a Kämparp	JAg	-	-	-	2D5h Eljaröd	-	-	-	-
2D1b Slimminge	-	-	-	-	2D5i Brösarp	-	-	-	BDn
2D1c Beden	LPe	-	LPe	-	2D5j Ravlunda	IUd	AKj	SSp	PPn
2D1d Bellinga	-	SLa	-	SLa					
2D1e Ålskog	-	HJo	-	HJo	2D6a Hammarlunda	-	-	-	-
2D1f Baldringe	HJo	MEq	AMT	IBq	2D6b Hjularöd	OHt	-	-	-
2D1g Tomelilla	AnP	-	-	-	2D6c Askeröd	-	-	-	OSv
2D1h Kverrestad	-	-	-	-	2D6d Östraby	-	-	-	-
2D1i Ö. Ingelstad	-	-	-	-	2D6e Starrarp	-	-	SSv	-
2D1j Gärsnäs	-	-	PLr	-	2D6f Vallarum	-	KAO	TTY	TRI

Skånes Flora, bokade rutor

27

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
2D6g Trulshärad	AMH	GWt	DEk	TRl	2E4a Kivik	ESv	GRq	TKa	TKa
2D6h Hörröd	-	-	MEm	MEm					
2D6i Tulleboda	-	BCn	EBn	HLa	2E5a Kiviksmarknad	KAO	===	===	===
2D6j Maglehem	SSp	UGä	UBd	UGä					
					2E7a Furuboda	===	===	KLj	===
2D7a Hurva	-	-	-	-					
2D7b Högseröd	SSp	-	KAO	-	2E8a Gropahålet	LSv	===	LSv	LSv
2D7c Sebbarp	-	-	-	-					
2D7d Ö. Sallerup	-	-	-	-	2E9a Ripa	HWl	SSz	SSz	SSz
2D7e Bessinge	-	-	-	PLd	2E9b Äspet	===	===	HWl	===
2D7f Långaröd	OSv	-	-	AnA					
2D7g Skårhus	-	-	OSv	-	3B5j Viken	===	===	===	GPf
2D7h Slätteberga	-	-	-	-					
2D7i Norrlia	-	-	UGä	-	3B6j Lerberget	===	ABC	KPe	KPe
2D7j Olseröd	KLj	KLj	KLj	KLj					
					3B7j Höganäs	-	-	-	-
2D8a Pugerup	-	-	-	-					
2D8b Fogdarp	TKr	-	TKr	-	3B8i Müllehamn	===	===	===	-
2D8c Osbyholm	OSv	EÅk	OSv	SOl	3B8j Krapperup	MLh	MLh	-	-
2D8d Hörby	SOl	KSJ	KUr	SOl					
2D8e Köinge	-	MvA	-	-	3B9i V Kullensfyr	-	-	===	===
2D8f Harphult	-	-	-	KÅE	3B9j O Kullensfyr	-	===	===	===
2D8g Stensma	-	-	-	-					
2D8h Borrestad	-	-	-	-	3C0a V Ven	===	ANn	===	ANn
2D8i Degeberga	UGä	UAr	-	-	3C0b O Ven	ANn	===	ANn	===
2D8j Vittskövle	LSv	LSv	LSv	LSv	3C0c Säbyholm	PWl	PWl	JWl	JWl
					3C0d Vadensjö	-	-	-	JKk
2D9a V. Ringsjön	-	PWn	HLa	-	3C0e Sireköpinge	-	-	KHo	-
2D9b Bosjökloster	OHg	OHg	OHg	OHg	3C0f Tirup	-	-	-	-
2D9c Fulltofta	HLa	HLa	HLi	HLi	3C0g Svalöv	HJo	HJo	HJo	HJo
2D9d Stavröd	HLi	-	HLi	EAn	3C0h Gryttinge	-	THt	-	-
2D9e Satsrup	-	-	-	-	3C0i Trolleholm	THt	THt	-	-
2D9f Svensköp	SOl	-	-	-	3C0j Rönneholm	THt	HLa	-	THt
2D9g Ilnestorp	-	-	-	-					
2D9h Maltesholm	-	-	-	-	3C1b Rydebäck	===	-	===	ÅJo
2D9i Everöd	HMt	HMt	HMt	HMt	3C1c Kvistofta	JWl	-	-	-
2D9j Egeside	ÅSv	HWl	-	UAr	3C1d Vallåkra	JKk	JKk	-	-
					3C1e Kingelstad	-	-	-	-
2E0a Glimmingehus	PJo	SSp	AaP	PJo	3C1f Duveke	-	-	-	-
2E0b Brantevik	BDh	===	PJo	PJo	3C1g Axelvold	HJo	-	-	-
					3C1h Konga	-	-	-	-
2E1a Järrestad	MGr	KAO	-	-	3C1i Ask	-	KPn	-	-
2E1b Simrishamn	-	SSp	-	SSp	3C1j Billinge	THt	THt	THt	THt
2E2a Ö. Vemmerlöv	-	ANo	MAn	LPn	3C2b Råå	===	-	JEH	ENi
2E2b Baskemölla	BDh	BDh	ThL	===	3C2c Raus	BLm	JEH	-	-
					3C2d Frillestad	-	-	-	-
2E3a Rörum	BDh	GWt	EDk	APo	3C2e Skromberga	-	-	-	-
2E3b L. Vikstrand	KAO	===	===	===	3C2f Böketofta	-	-	-	-
					3C2g Kågeröd	-	-	-	-

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
3C2h Kongaö	KAO	KAO	KAO	KAO	3C7c Vegeholm	SÅH	SÅH	SÅH	-
3C2i Röstånga	KAO	-	KAO	-	3C7d Ängelholm	-	-	EJn	-
3C2j Anderstorp	-	-	-	-	3C7e Höja	-	-	-	ABn
					3C7f Össjö	-	ABn	ABn	ABn
3C3a Pålsjöstrand	====	====	====	-	3C7g Brekille	-	-	-	-
3C3b Helsingborg	JEH	SÅH	URP	URP	3C7h Rya	JJh	JJh	JJh	JJh
3C3c Hjortshög	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH	3C7i Troedstorp	-	-	-	-
3C3d Mörrarp	-	-	JEH	-	3C7j Bälinge	-	-	-	-
3C3e Billesholm	-	-	-	-					
3C3f Åvarp	NNn	NNn	NNn	NNn	3C8a Fjälåstorp	KOI	KOI	KOI	====
3C3g Stenestad	-	-	-	-	3C8b Svanshall	KOI	====	====	====
3C3h Ljungbyhed	KAO	KAO	-	-	3C8c Skepparkroken	====	====	====	MGu
3C3i Riseberga	OLa	-	-	LDe	3C8d Skälderviken	MGu	MGu	MGu	MGu
3C3j Färingtofta	OLa	-	-	-	3C8e Tåstarp	ABn	ABn	-	JFk
					3C8f Rögglan	-	-	-	-
3C4a Sofiero	====	URP	JEH	JEH	3C8g Bassholma	-	-	-	-
3C4b Allerum	URP	URP	JEH	-	3C8h Ramnekärr	-	-	-	-
3C4c Kropp	-	-	-	-	3C8i Örkelljunga	-	-	-	-
3C4d Hyllinge	-	-	-	-	3C8j Ö. Spång	JJh	JJh	JJh	JJh
3C4e V.-Gunnarstorp	-	-	-	-					
3C4f Maglaby	-	-	-	-	3C9c Vejbystrand	MGu	MGu	MGu	MGu
3C4g V. Sönnarslöv	-	-	LDe	-	3C9d Angeltofta	MGu	MGu	MGu	MGu
3C4h Herrevadskl.	LDe	LDe	-	-	3C9e Hjärnarp	-	-	-	-
3C4i Sorröd	LÅn	LÅn	LDe	-	3C9f Västersjön	SHg	JBr	-	-
3C4j Storaryd	-	-	-	-	3C9g Rössjöholm	LEM	LEM	LEM	LEM
					3C9h Stavershult	-	-	-	-
3C5a Döshult	MLg	-	-	-	3C9i Lemmeshult	-	-	-	-
3C5b Hjälmshult	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH	3C9j Sonnarp	-	-	-	-
3C5c Kattarp	-	-	JEH	-					
3C5d Ormarestorp	-	-	-	-	3D0a Munkarp	HLa	-	BSb	EBn
3C5e Åstorp	-	KAO	-	-	3D0b Höör	TSä	TSä	TSä	TSä
3C5f Kvidinge	-	-	-	-	3D0c Fogdaröd	BSb	HLi	TLf	-
3C5g Klippan	-	-	-	-	3D0d S. Rörum	SOI	SOI	ALy	MvA
3C5h Vedby	-	-	-	-	3D0e Ylleröd	KSv	-	AOx	-
3C5i Hyllstofta	-	LÅn	-	-	3D0f Linderöd	JJh	JJh	JJh	JJh
3C5j Ebbarp	-	-	-	-	3D0g Skättilljunga	MSv	MSv	MSv	MSv
					3D0h Tollarp	BDn	GWt	BCn	SSk
3C6a Ingelstråde	-	-	KPe	PBm	3D0i Lyngsjö	KAO	KAO	KAO	KAO
3C6b Mjöhult	AHe	SÅH	-	-	3D0j Gärds Köpinge	BMö	BMö	BMö	BMö
3C6c Rögle	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH					
3C6d Ausås	-	-	-	-	3D1a Hallaröd	-	MSI	-	-
3C6e Starby	-	-	-	-	3D1b Frostavallen	-	-	MaN	-
3C6f Källna	-	-	-	-	3D1c Karlarp	-	-	-	SKa
3C6g Ö. Ljungby	-	-	-	-	3D1d Häglinge	TJo	-	-	TJo
3C6h Penarp	-	-	-	-	3D1e Äsphult	-	-	-	-
3C6i Ishult	-	-	-	-	3D1f Rickarum	JAs	JAs	JAs	JAs
3C6j Oderljunga	-	-	-	-	3D1g Djurröd	MSv	MSv	MSv	MSv
					3D1h Träne	SSk	SSk	-	SSk
3C7a Väsby	-	PBm	KOI	KOI	3D1i Vä	KLj	KLj	KLj	KLj
3C7b Farhult	PBm	PBm	PBm	PBm	3D1j N. Åsum	SSk	SSk	SSk	SSk

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
3D2a Skankhult	-	-	-	-	3D6g N. Sandby	THm	THm	THm	THm
3D2b N. Rörum	-	AMo	-	-	3D6h Ranseröd	THm	SWk	THm	SWk
3D2c Tjörmarp	TJo	Ska	-	AMo	3D6i Knislinge	ÅSv	ÅSv	ÅSv	ÅSv
3D2d Sösdala	Ska	CAA	Ska	Ska	3D6j Hjårsås	-	LÅk	-	LÅk
3D2e Ljungarum	-	-	-	-	3D7a Dalshult	-	-	-	-
3D2f Holkabergera	-	-	-	-	3D7b Röke	-	-	-	-
3D2g Nävlingeåsen	-	-	-	-	3D7c Humlesjö	-	-	-	-
3D2h Bockeboda	-	-	-	-	3D7d Aggarp	-	-	-	-
3D2i Skepparslöv	KAO	-	-	GSn	3D7e Fredskog	-	-	-	-
3D2j Kristianstad	BMö	BMö	-	-	3D7f Bubbarp	-	DFo	-	DFo
3D3a Koholma	-	-	-	-	3D7g Rävninge	DFo	-	DFo	-
3D3b Syrkhult	-	-	-	-	3D7h Tydingen	THm	THm	-	-
3D3c Maglöv	-	-	-	BSk	3D7i Broby	RFr	-	RFr	-
3D3d Brönnestad	TTy	-	TTy	-	3D7j Feleberga	-	-	-	-
3D3e Sandåkra	-	-	Ska	EEn	3D8a Slättsjö	-	-	-	-
3D3f Nävlinge	EbW	EbW	EbW	EbW	3D8b Änglarp	-	-	-	-
3D3g Vanneberga	-	-	-	LÅk	3D8c Kvidala	GWk	GWk	GWk	GWk
3D3h Önnestad	GWt	-	LÅk	-	3D8d N. Åkarp	-	-	-	-
3D3i Färlöv	TRI	TRI	TRI	TRI	3D8e Bjärnum	AaP	-	-	-
3D3j Råbelöv	OMa	-	-	-	3D8f Farstorp	-	-	-	-
3D4a Gustavsborg	-	-	GWt	-	3D8g Hästveda	-	-	-	-
3D4b Kampholma	-	TTy	-	-	3D8h Boarp	-	-	-	-
3D4c Matteröd	TTy	TTy	TTy	-	3D8i Njura	-	-	-	-
3D4d Hovdala	GSn	TTy	GSn	TTy	3D8j Glimåkra	-	-	ÅSv	ÅSv
3D4e Tormestorp	PAO	-	PAO	-	3D9a Värnsjö	LSi	LSi	LSi	LSi
3D4f Ignabergera	EbW	EbW	EbW	EbW	3D9b Bjärabygget	AaP	-	-	-
3D4g Vinslöv	LÅk	LÅk	LÅk	LÅk	3D9c Rommentorp	-	-	NON	NON
3D4h Sörby	LÅk	LÅk	LÅk	LÅk	3D9d Vittsjö	-	-	-	-
3D4i Bjärlöv	TRI	TRI	TRI	TRI	3D9e Kulleröd	-	-	-	-
3D4j Fjälkestad	-	-	LKt	-	3D9f Länekärr	-	-	-	-
3D5a Perstorp	-	-	-	-	3D9g Skeinge	-	-	-	-
3D5b V. Torup	CAA	-	-	-	3D9h Sibbarp	-	AKj	AIV	MSn
3D5c Tyringe	-	-	-	-	3D9i Eskilstorp	-	-	-	-
3D5d Finja	-	-	-	-	3D9j Östaröd	ÅSv	JÅD	ÅSv	JÅD
3D5e Hässleholm	-	PAO	PAO	PAO	3E0a Horna	SBi	SBi	SBi	SBi
3D5f Stoby	PAO	ÅPn	PAO	ÅPn	3E0b Åhus	HWl	-	SBi	TLu
3D5g Rommestorp	ÅPn	-	-	-	3E0c Ö. Hammaren	===	===	TLu	-
3D5h Gumlösa	AJo	AJo	THm	THm	3E0d Lägerholmen	===	===	-	===
3D5i Kviinge	KDa	KDa	KDa	KDa	3E1a Rinkaby	SBi	KAO	IFm	KAO
3D5j Bivaröd	BWb	BWb	BWb	BWb	3E1b Gälltofta	TLu	TLu	-	-
3D6a Vasabygget	-	-	-	-	3E1c Landön	TLu	-	-	-
3D6b Barkhult	-	-	-	-	3E1d Rakö	-	===	-	===
3D6c Hörja	-	-	-	-	3E2a Fjälkinge	IFm	-	GEk	-
3D6d Hörlinge	-	-	-	-	3E2b Nymö	-	-	TNi	-
3D6e Vankiva	PAO	PAO	-	-					
3D6f Ballingslöv	JOE	-	JOE	-					

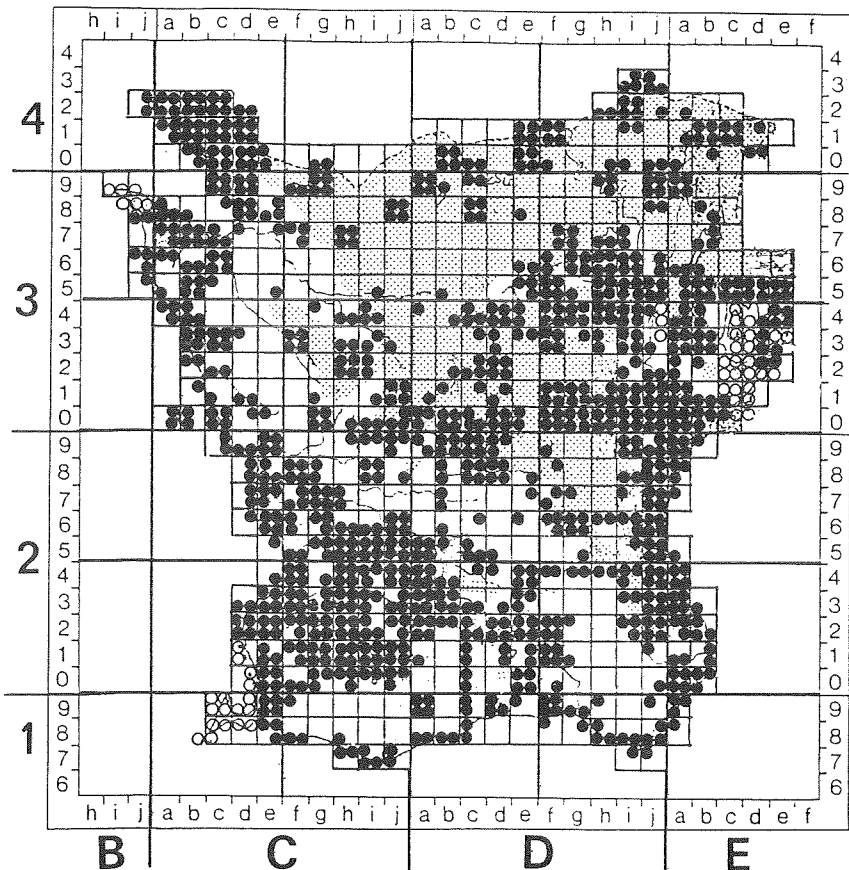
Skånes Flora, bokade rutor

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
3E2c Trolle-Ljungby	-	-	-	-	4C0i Floalt	-	-	====	-
3E2d Nymölla	-	-	-	SSp	4C0j Långalt	-	-	-	-
3E2e Sölvesborg	-	====	SSp	====					
					4C1a Torekov	====	MGu	MGu	MGu
3E3a Balsby	TNi	TNi	TNi	KAO	4C1b Mäsinge	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3b Bäckaskog	TNi	BCn	KAO	BDn	4C1c V. Karup	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3c Hovgården	-	-	-	-	4C1d Malen	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3d Bromölla	-	SSp	-	SSp	4C1e Ö. Karup	-	-	-	-
3E3e Valje	SSp	====	-	-	4C1j Hishult	====	-	====	====
3E4a Österslöv	TDH	KAO	-	KAO	4C2a H. Väderö Ö	JKk	MGu	JKk	MGu
3E4b Karsholm	KAO	-	MMr	-	4C2b Hovshallar	MGu	MGu	MGu	MGu
3E4c Ivö	-	-	-	-	4C2c Norrviken	MGu	MGu	MGu	MGu
3E4d Allarp	-	SSp	-	i-	4C2d Båstad	MGu	MGu	====	====
3E4e Hagstad	BeN	BeN	BeN	BeN	4C2e Skummeslöv	-	-	====	====
3E5a Rötved	-	AGu	-	KBI	4D0a Porkenahult	-	-	-	-
3E5b Oppmanna	MMr	SEK	KBI	SEK	4D0b Fagerhult	LSi	LSi	LSi	LSi
3E5c Vånga	SEK	ANi	SEK	ANi	4D0c Snärshult	NON	NON	-	-
3E5d Näsum	DHa	DHa	DHa	DHa	4D0d Emmaljunga	-	-	-	-
3E5e Drögsperyd	BAh	BAh	BAh	BAh	4D0e Hyngarp	BMö	BMö	BMö	BMö
					4D0f Hästberga	BMö	-	-	-
3E6a Immeln	LÅk	AGu	-	-	4D0g Ejretal	-	-	-	-
3E6b Kaffatorp	AGu	-	-	-	4D0h Osby	-	MSn	-	-
3E6c Grönhult	-	-	-	-	4D0i Gyskulla	SSp	-	-	-
3E6d Blistorp	-	-	-	-	4D0j Boalt	JÅD	JÅD	-	-
3E6e Östad	-	-	-	-					
					4D1a N. Össjö	-	-	====	-
3E7a Sibbhult	-	-	-	-	4D1b Örnalt	-	-	-	====
3E7b N. Mjönäs	PLr	PLr	-	PLr	4D1c Hulabäck	-	-	====	====
3E7c Skärnäs	-	-	-	-	4D1d Harpholma	-	-	====	====
3E7d Alltidhult	-	====	====	====	4D1e Vesljunga	BMö	BMö	BMö	BMö
					4D1f Visseltofta	ÅWg	ÅWg	ÅWg	ÅWg
3E8a Högsma	-	-	-	-	4D1g Gräsljunga	-	-	-	-
3E8b Ekeshult	-	IAn	AgA	-	4D1h Röena	-	-	-	-
3E8c Kasseboda	-	-	-	-	4D1i Slähult	-	-	ÅWg	ÅWg
					4D1j Åbrolla	-	-	-	-
3E9a Vässlarpsjön	AJo	AJo	JÅD	AgA					
3E9b Traneboda	-	-	-	-	4D2g Hallaryd	-	-	====	====
3E9c Skyttatorp	-	-	-	-	4D2h Björkerås	LSk	APo	====	====
					4D2i Killeberg	ÅWg	ÅWg	ÅWg	ÅWg
4B2j H. Väderö V	====	JKk	====	JKk	4D2j Hultaberg	-	SSp	-	-
4C0b Vasalt	====	MGu	MGu	MGu	4D3i Fornahässle	ÅWg	ÅWg	====	ÅWg
4C0c Grevie	MGu	MGu	MGu	MGu	4D3j Loshult	JEH	JEH	JEH	====
4C0d Förslov	MGu	MGu	MGu	MGu					
4C0e Simontorp	JHk	-	JHk	-	4E0a Rönneboda	JÅD	-	-	-
4C0f Högalteknall	-	-	====	====	4E0b Lönsboda	-	-	-	KAO
4C0g Yllevad	LEM	LEM	====	====	4E0c Hunshult	-	-	-	-
4C0h Stackarp	-	====	====	====	4E0d Rönhult	====	====	TTy	KAO

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
4E1a Biskopsgården	-	SEk	-	-	4E2a Hökön	-	GWt	-	-
4E1b Duvhult	BJn	AKO	KAO	LÅn	4E2b St Bökön	-	-	-	-
4E1c Tostaholm	TTy	GWt	LÅn	BJn	4E2c Komålen	-	-	-	===
4E1d Kätteboda	-	-	-	SEk	4E2d Sandören	-	-	===	===
4E1e Farabol	===	===	-	===					
					4E3a Låkan	===	-	===	===
					4E3b Skinnakärr	-	===	===	===

Anm. === hav eller utanför landskapet,
 - obokad ruta

Bokningsläget 1994-11-01

Nya och ändrade adresser till inventerare för Skånes Flora (efter Medlemsbladet 1993:2)

John Asklng, JAg Oppenhemsgratan 6 582 37 Linköping	Ulf Johansson, UJo Södra Esplanaden 20 223 52 Lund 046-158472	Margareta von Rosen, MvR Viderup 241 93 Eslöv
Karin Bergendal, KBl Gamla Arkelstorp sv. 101 A 290 37 Arkelstorp 044-91347	Mats Lindblad, MLD N. Skolgatan 5 211 52 Malmö 040-113633	Ulf Ryde, URP Plommonvägen 24 223 55 Lund 046-119987
Bengt Dahlin, BDh Stattena 272 96 Gärsnäs 0414-50680	Kristina Lindeus, KLS Röstånga Vång 507 260 24 Röstånga 046-771319	Roland Svensson, RSn Ö. Almgatan 61 234 37 Lomma 040-411909
Joakim Falk, JFk Tostarp 2238 260 80 Munkaljungby 0431-28286	Thomas Lööf, TLf Slalomgränd 4 243 33 Höör 0413-23341	Sigvard Svensson, Ssv Botaniska Museet Ö. Vallgatan 18 223 61 Lund
Patrik Frödén, PFn Mölllevångsv. 6 C 222 40 Lund 046-157737	Andromeda Madejska, AMa Snorres väg 82 224 74 Lund 046-145705	Rolf Wedding, RWe Magistratsvägen 29 B 226 43 Lund 046-112286
Susanne Godow, SGw Råbyvägen 15 J:34 224 57 Lund 046-189414	Ethel Nilsson, ENi Malmgatan 12 252 32 Helsingborg 042-113681	Liv Wennerberg, LWg Svanegatan 7 B 222 24 Lund 046-127811
Mattias Gustavsson, MGn c/o Haraldsson Ligustervägen 24 213 62 Malmö	Nils-Otto Nilsson, NON Askevejen 40 1430 Ås, Norge 64940715	Sture Wijk, SWk Klöverstigen 18 554 56 Jönköping 036-175794
Bengt Hansson, BHn Kämnärsvägen 3C:131 226 46 Lund 046-158843	Juha Niskakari, JNi Falkenbergsgatan 8 B 214 24 Malmö 040-122444	Håkan Wittzell, HWI Ekologihuset Helgonavägen 5 223 62 Lund
Helén Hasslöv, HHv Åberga Fäladsväg 67 D 240 13 Genarp	Anna-Karin Olsson, AKO Magistratsvägen 55, P:210 226 44 Lund 046-391048	Bruno Wollberg, Bwb St. Råby 23 225 92 Lund 046-110775
Olle Holst, OHt Markaskälsvägen 5 22647 Lund	Anette Persson, AnP Råbyvägen 15, I:43 224 57 Lund 046-142643	Nya signaturer
Olle Högmo, OHO August Strindbergs väg 2 B 224 66 Lund 046-136082	Lennart Persson, LPe Ångsrogatan 2 B 554 39 Jönköping 036-126250	AKO Anna-Karin Olsson AMa Andromeda Madejska BHn Bengt Hansson Bwb Bruno Wollberg ENi Ethel Nilsson JFk Joakim Falk JNi Juha Niskakari KRi Karin Ribnell LWg Liv Wennerberg MLd Mats Lindblad OHO Olle Högmo PFn Patrik Frödén RSn Roland Svensson TLf Thomas Lööf
Janne Johansson, JJh S. Esplanaden 3 C 223 54 Lund 046-138033	Eva Peterson-Dahl, EPD Elinedalsvägen 77-32 233 93 Svedala 040-403757	
Per Johansson, PJo Säves väg 19 621 46 Visby 0498-276492	Karin Ribnell, KRi Killevägen 9 230 40 Bara	

ÄLDRE MEDLEMSBLAD

Föreningens medlemmar kan gratis erhålla de tidigare utgivna medlemsblad som finns i lager. För icke medlemmar kostar de 20 kr/styck. Om man inte är medlem och vill ha kvarvarande medlemsblad, får man dem alltså kostnadsfritt genom att bli medlem i föreningen! Dock debiteras portokostnad om medlemsbladen måste skickas till dig.

MEMBERSKAP I LBF

Det enklaste sättet att bli medlem är att kontakta distributören, tel: 046-10 89 65 eller ordf.: 046-10 95 58 (12 37 55). De träffas oftast också på mötena. Det går även att betala årsavgiften på 100 kronor till postgiro 8 35 22 - 3, Lunds Botaniska Förening. Glöm inte att ange både namn och adress, samt att det gäller ett nytt medlemskap. Vi får varje år några anonyma inbetalningar.

LBF är en ideell förening, med främsta syfte att sprida intresset för botanik och stödja botanisk forskning. Föreningen ordnar föredrag cirka 10 gånger om året, och dessa följs av eftersitsar till självkostnadspris. Föreningen ordnar också exkursioner, dels en- eller tvådagsturer inom Sydsvetige, dels längre resor. Flertalet av de senare har gått till Medelhavsområdet. Naturskydd, främst syftande till att skydda hotade skånska växter, ingår också i programmet. Föreningen driver genom särskilda arbetsgrupper inventeringsprojekten Skånes Flora och Blekinge Flora. Även andra floraprojekt stöds, f.n. framför allt Smålands Flora.

Reprocentralen
1994
Lunds Universitet